

Излазак или Друга књига Мојсијева

Израиљци потлачени у Египту

- ¹ Ово су имена синова Израиљевих који су отишли са Јаковом у Египат, сваки са својом породицом:
- ² Рувим, Симеун, Левије и Јуда,
- ³ Исахар, Завулон, Венијамин,
- ⁴ Дан, Нефталим, Гад и Асир.
- ⁵ Јаковљевих потомака било је укупно седамдесет. Јосиф је већ био у Египту.
- ⁶ Потом Јосиф умре, а умру и његова браћа и сав онај нараштај.
- ⁷ Синови Израиљеви су били родни, па су се размножили. Постали су бројни и веома силни, тако да су напунили земљу.
- ⁸ Тада је над Египтом завладао нови цар који није познавао Јосифа.
- ⁹ Он је рекао своме народу: „Ево, израиљски народ је постао бројнији и моћнији од нас.
- ¹⁰ Хајде да поступимо мудро с њима, да не би постали још бројнији. Иначе, ако избије рат, они ће се удружити с нашим непријатељима и заратити против нас, те напустити земљу.“
- ¹¹ Стога поставе над њима надгледнике да их тлаче принудним радом. Они су фараону изградили градове-складишта, Питом и Рамесу.

¹² Али, што су их више тлачили, Израиљци су бивали још бројнији и напреднији, тако да су се Египћани ужаснули од њих.

¹³ Зато су их Египћани терали на ропски рад.

¹⁴ Загорчавали су им живот тешким радовима: прављењем малтера и опеке и разним пољским радовима. Све ропске послове су им немилосрдно наметали.

¹⁵ Египатски цар је рекао и јеврејским бабицама, од којих је једној било име Шифра, а другој Фуа:

¹⁶ „Кад помажете Јеврејкама при порођају, обратите пажњу на пол детета: ако је мушко, убијте га, а ако је женско, нека живи.“

¹⁷ Али бабице су се бојале Бога и нису учиниле како им је египатски цар наредио, него су остављале у животу мушку децу.

¹⁸ Зато је египатски цар позвао бабице и упитао их: „Зашто сте то чиниле? Зашто сте остављале у животу мушку децу?“

¹⁹ Бабице одговоре фараону: „Јеврејке нису као египатске жене. Оне су јаче, па роде пре него што бабица дође к њима.“

²⁰ Бог је био добар према бабицама, а народ израиљски се још више умножио и постао веома силан.

²¹ А пошто су се бабице бојале Бога, он им је основао породице.

²² Тада је фараон наредио целом народу: „Свако мушко дете које се роди Јеврејима нека се баци у Нил, а женска деца нека се оставе у животу.“

2

Мојсијево рођење

¹ У то време неки човек из Левијевог племена оде и ожени једну девојку из истог племена.

² Жена зачне и роди сина. Видевши да је леп, крила га је три месеца.

³ Кад више није могла да га крије, узела је кошару од папирусове трске, облепила је смолом и катраном, ставила дечака у њу и положила је у трску крај Нила.

⁴ Његова сестра је стала подаље, да види шта ће се десити с њим.

⁵ Но, у Нил сиђе фараонова ћерка да се окупа, док су њене пратиље шетале уз обалу Нила. Уто спазе кошару у трсци, па пошаље слушкињу да је донесе.

⁶ Отворивши је, угледа дете! Дечак је плакао. Сажаливши се над њим, рече: „Ово је једно од јеврејске деце.“

⁷ Онда његова сестра упита фараонову ћерку: „Хоћеш ли да одем и потражим ти дојиљу међу Јеврејкама да ти доји дете?“

⁸ „Иди“ – рече јој фараонова ћерка. Девојка оде и позове дететову мајку.

⁹ Фараонова ћерка јој рече: „Узми ово дете и одгоји ми га, а ја ћу ти плаћати.“ Тако је жена узела дете и одгојила га.

¹⁰ Кад је дечак порастао, одвела га је фараоновој ћерки, која га је посинила. Дала му је име „Мојсије“*, рекавши: „Зато што сам га извадила из воде.“

Мојсије бежи у Мадијан

¹¹ Једног дана, кад је Мојсије одрастао, оде он међу своје сународнике и виде њихов мукотрпни рад. Тада је видео да један Египћанин туче једног Јеврејина – једног од његових сународника.

* **2:10** Име Мојсије звучи попут јеврејског глагола извучен, извађен.

¹² Мојсије се обазре око себе, и кад је видео да нема никога, смртно удари Египћанина и сакрије га у песак.

¹³ Када је дошао следећег дана, видео је два Јеврејина како се туку. „Зашто тучеш свога друга?“ – рече он кривцу.

¹⁴ Овај одговори: „Ко је тебе поставио за главара и судију над нама? Хоћеш ли и мене да убијеш као што си убио оног Египћанина?“ Мојсије се уплаши, па рече: „Нема сумње, већ се зна о овоме!“

¹⁵ Кад је фараон ово чуо, хтео је да погуби Мојсија. Али Мојсије побегне од фараона и склони се у мадијанску земљу. Тамо је сео код једног бунара.

¹⁶ А мадијански свештеник је имао седам ћерки. Дођу оне да захвате воду и напуне појила, да напоје стадо оваца свога оца.

¹⁷ Међутим, дођу неки пастири, па их отерају. Тада Мојсије устане и одбрани их, те напоји њихово стадо.

¹⁸ Врате се оне своме оцу Рагуилу, а он их упита: „Зашто сте се данас тако брзо вратиле?“

¹⁹ Оне одговоре: „Неки Египћанин нас је одбранио од пастира. Чак нам је захватио воде и напојио стадо.“

²⁰ „Па, где је он? – упита он своје ћерке. Зашто сте оставиле тог човека? Позовите га на обед.“

²¹ Мојсије је пристао да остане код тог човека, а овај је дао Мојсију своју ћерку Сефору за жену.

²² Она зачне и роди сина. Мојсије му је дао име „Гирсам“†, рекавши: „Ја сам дошљак у туђој земљи.“

Бог се сећа свог савеза

²³ После много времена умре египатски цар. Израиљци су стењали под ропством. Ипак, из ропства се њихов вапај уздигао до Бога.

† **2:22** Име Гирсам значи Дошљак сам тамо.

²⁴ Господ је чуо њихове уздисаје, и сетио се свога савеза са Аврахамом, Исаком и Јаковом.

²⁵ Бог је погледао на Израиљце и препознао их.

3

Бог се открива Мојсију у горућем грму

¹ Једном је Мојсије чувао овце Јотора, свога таста, мадијанског свештеника. Гонећи стадо по пустари, дође до Божије горе, до Хорива.

² Ту му се укаже Анђео Господњи у пламтећем огњу из једног грма. Погледа он, кад оно, грм гори, али не сагорева.

³ Мојсије рече у себи: „Хајде да приђем и осмотрим ову чудну појаву, зашто грм не сагорева.“

⁴ Кад је Господ видео да прилази да осмотри, Бог га зовне из грма: „Мојсије, Мојсије!“

„Ево ме“ – одазва се Мојсије.

⁵ Бог му рече: „Не прилази овамо! Изуј обућу са својих ногу, јер је место на коме стојиш свето тло.“

⁶ Он настави: „Ја сам Бог твога оца; Бог Аврахамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев.“ Мојсије на то заклони своје лице, јер се бојао да гледа у Бога.

⁷ Господ му *опет* рече: „Уистину сам видео невоље мога народа у Египту и чуо његов вапај због његових тлачитеља. Познате су ми његове муке.

⁸ Зато сам сишао да га избавим из руку египатских, те да их одведем из египатске земље у добру и пространу земљу, у земљу којом теку мед и млеко, у земљу Хананаца, Хетита, Аморејаца, Ферезана, Евејаца и Јевусејаца.

⁹ И ево, сад је вапај Израиљца дошао к мени, а и лично сам видео како их Египћани тлаче.

¹⁰ А сад хајде да те пошаљем к фараону да изведеш мој народ, Израиљце, из Египта.“

11 Мојсије рече Богу: „Ко сам ја да идем пред фараона и да изведем Израиљце из Египта?“

12 Бог му рече: „Ја ћу бити с тобом, а ово ће бити знак да те ја шаљем: кад изведеш народ из Египта, служићете Богу на овој гори.“

13 Мојсије упита Бога: „Ако одем к Израиљцима и кажем им: ’Бог ваших отаца ме је послао к вама’, шта да им кажем ако ме упитају: ’Како му је име?’“

14 „Ја сам онај који јесам“ – одговори Бог Мојсију и настави: „Овако кажи Израиљцима: ’Ја Јесам’ ме је послао к вама.“

15 Бог још рече Мојсију: „Овако реци Израиљцима: ’Господ^{*}, Бог ваших отаца, Бог Аврахамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев, ме је послао к вама.

То је моје име довека;
по њему нека ме памте
од колена до колена.’

16 Иди и окупи израиљске старешине, па им реци: ’Господ, Бог ваших отаца, Бог Аврахамов, Исаков и Јаковљев ми се указао и рекао ми: „Посетио сам вас и видео шта вам се чини у Египту.

17 Зато изјављујем: ја ћу вас извести из египатске беде у земљу Хананаца, Хетита, Аморејаца, Фережана, Евејаца и Јевусејаца, у земљу којом теку мед и млеко.“

18 Они ће те послушати, а ти ћеш отићи са израиљским старешинама к египатском цару, па ћете му рећи: ’Господ, Бог Јевреја, нас је срео. Дозволи нам

* **3:15** У изворном тексту *Јахве*. Међутим, након рушења јерусалимског храма у 587. пре Христа, Јевреји су све мање користили ово Божије име, да би заштитили његову светост, то јест, да би спречили лакомислено и неодговорно изговарање Божијег имена. Уместо тог имена користили су реч *Адонај* (Господ). Пошто многи преводи користе име *Господ*, и ми ћемо се држати овог правила.

сад да одемо три дана хода у пустињу, да принесемо жртву Господу, Богу својему.’

¹⁹ Ипак, ја знам да вам египатски цар неће дати да одете ако га не натера моћна рука.

²⁰ Зато ћу испружити своју руку и ударити Египат свакојаким чудесима која ћу учинити у њему. После тога ће вас пустити.

²¹ Још ћу учинити да се Египћани одобровоље према овом народу, па кад пођете, нећете отићи празних руку.

²² Свака жена ће затражити од своје сусетке или од станарке у својој кући предмете од сребра и злата, и одећу. Све то ставите на своје синове и ћерке. Тако ћете опленили Египат.“

4

Бог чудесима убеђује Мојсија

¹ Али Мојсије одговори: „А шта ако ми не поверују и не послушају ме? Шта ако кажу: ’Господ ти се није указао’?“

² Господ га упита: „Шта је то у твојој руци?“

„Штап“ – одговори овај.

³ Бог му рече: „Баци га на земљу!“ Мојсије баци штап на земљу и овај се претвори у змију. Мојсије устукне од ње.

⁴ Господ рече Мојсију: „Пружи руку и ухвати је за реп!“ Мојсије пружи руку и ухвати је за реп, а она се опет претвори у штап у његовој руци.

⁵ „Ето, тако ће поверовати да ти се указао Господ, Бог њихових отаца, Бог Аврахамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев.“

⁶ Господ му поново рече: „Увуци своју руку у недра!“ Он увуче своју руку у недра. Он извуче руку, а оно, рука му сва у губи, бела као снег.

⁷ Бог му затим рече: „Врати своју руку у недра!“ Мојсије врати руку у недра. Кад је извукао, опет је била као и остало тело.

⁸ Бог рече: „Ако ти не поверују и не послушају сведочанство првог знака, повероваће сведочанству другог знака.

⁹ А ако не поверују ни овим двома знацима и не послушају те, ти узми воде из Нила и пролиј на тло, па ће се вода коју си узео из Нила на тлу претворити у крв.“

¹⁰ Али Мојсије рече Господу: „Опрости, Господе, али ја нисам речит човек. Нисам био ни раније, а нисам ни сад док говориш своје слузи. Споро говорим, а језик ми се запетља.“

¹¹ Господ му одговори: „Ко је дао уста човеку? Ко га чини немим или глувим? Ко му даје вид или га чини слепим? Зар нисам то ја, Господ?

¹² Зато иди сад, ја ћу бити с тобом кад будеш говорио и поучити те шта да кажеш.“

¹³ Но, Мојсије рече: „Молим те, Господе, пошаљи неког другог.“

¹⁴ Господ се на то разгневи на Мојсија, па му рече: „Није ли Арон, Левит, твој брат? Знам да је он веома речит. Ево, он ти управо излази у сусрет. Кад те буде видео, од срца ће ти се обрадовати.

¹⁵ Ти ћеш говорити с њим и пренети му ове речи. Ја ћу бити с тобом и с њим кад будете говорили, и поучити вас шта да радите.

¹⁶ Он ће говорити народу уместо тебе; он ће ти бити уместо уста, а ти ћеш њему бити уместо Бога.

¹⁷ Узми овај штап у своју руку. Њиме ћеш чинити знакове.“

Мојсије се враћа у Египат

¹⁸ Мојсије се врати своме тасту Јотору, па му рече: „Допусти ми да се вратим својој браћи која су у Египту, да видим јесу ли још у животу.“

„Пођи у миру“ – рече Јотор Мојсију.

¹⁹ Затим Господ рече Мојсију у Мадијану: „Иди, врати се у Египат, јер су поmrли сви који су хтели да те убију.“

²⁰ Мојсије узме своју жену и своје синове, посади их на магарца, па се врати у египатску земљу. У руку је узео штап Божији.

²¹ Господ рече Мојсију: „Кад се вратиш у Египат, гледај да пред фараоном учиниш сва чудеса за која сам ти дао моћ. Ипак, ја ћу отврднути његово срце, тако да неће пустити народ да оде.

²² А фараону ћеш рећи ово: 'Говори Господ: Израиљ је мој син првенца.

²³ Рекао сам ти: „Пусти мог сина да ми служи. Одбијеш ли да га пустиш, чувај се: ја ћу убити твог првенца.““

²⁴ Али кад су на путу стали да преноће, Господ навали на Мојсија да га убије.

²⁵ Тада Сефора узме камени нож и обреже свога сина, те се кожицом дотакне Мојсијевих ногу и рече: „Ти си ми крвав муж.“

²⁶ Тада га је Господ оставио. Том приликом је рекла: „Крвав муж“, мислећи на обрезање.

²⁷ Господ рече Арону: „Пођи у пустињу да сретнеш Мојсија.“ Он пође. Кад се састао са Мојсијем на Божијој гори, пољубио га је.

²⁸ Тада је Мојсије испричао Арону све што је Господ рекао кад га је послао, и о свим знацима које му је наредио да учини.

²⁹ Затим Мојсије и Арон оду и окупе све израиљске старешине.

³⁰ Арон је испричао све што је Господ рекао Мојсију, а Мојсије је учинио знакове на очи народа.

³¹ Народ је томе поверовао. А кад су чули да је Господ посетио Израиљце и да је видео њихов јад, пали су на колена и поклонили се *Господу*.

5

Сусрет с фараоном

¹ Након тога Мојсије и Арон оду к фараону и рекну му: „Говори Господ, Бог Израиљев: 'Пусти мој народ да оде и у моју част прослави празник у пустињи.'“

² Али фараон одговори: „Ко је тај Господ, па да послушам шта он каже, и да пустим Израиљце да оду? Ја тог Господа не знам, а нити ћу пустити Израиљце да оду.“

³ „Бог Јевреја се срео са нама – одговоре они. Зато нас пусти да одемо три дана хода у пустињу и принесемо жртву Господу, Богу својему, да нас не удари помором или мачем.“

⁴ Нато египатски цар рече: „Мојсије и Ароне, зашто одвраћате народ од његовог посла? Вратите се своме послу!“

⁵ Фараон још рече: „Ето, сад кад се народ у земљи толико умножио, ви их спречавате у послу.“

⁶ Тог истог дана фараон нареди управницима ропске тлаке и њиховим надзорницима:

⁷ „Не опскрбљујте више народ сламом за прављење опеке као до сада. Нека иду сами и скупљају сламу.

⁸ Ипак, захтевајте од њих исту количину опеке коју су правили до сад. Не смањујте је. То су ленштине! Зато и вичу: 'Идемо да принесемо жртву своме Богу!'

⁹ Натерајте тај свет да још теже ради; кад буду радили, неће обраћати пажњу на измишљотине.“

¹⁰ Управници ропске тлаке и надзорници дођу и објаве народу: „Овако каже фараон: 'Нећу вас више опскрбљивати сламом.

¹¹ Идите сами и скупљајте је где год је нађете. Ипак, посао вам нећу олакшати.“

¹² Зато се народ разиђе по целој египатској земљи да скупља стрњику уместо сламе.

¹³ Управници ропске тлаке су их терали говорећи: „Довршите свој дневни посао, као кад сте добијали сламу.“

¹⁴ А израиљске надзорнике, које су фараоновии управници ропске тлаке поставили, тукли су и испитивали: „Зашто ни јуче ни данас нисте направили прописану количину опеке као раније?“

¹⁵ Израиљски надзорници дођу и завапе к фараону: „Зашто овако поступаш са својим слугама?

¹⁶ Слама се више не даје твојим слугама, а ипак се од нас тражи: 'Направите опеку!' Ево, сад и туку твоје слуге, а крив је твој народ.“

¹⁷ Али фараон рече: „Ленштине сте ви, ленштине! Зато и кажете: 'Идемо да принесемо жртву Господу.'

¹⁸ Враћајте се на посао! Слама вам се неће давати, али морате направити исту количину опеке.“

¹⁹ Израиљски надзорници су видели да им се лоше пише због наредбе: „Не смањујте дневну количину опеке.“

²⁰ Кад су отишли од фараона, набасали су на Мојсија и Арона, који су их чекали.

²¹ Надзорници им рекоше: „Нека вас Господ има на оку и суди вам, јер сте нас омразили код фараона и његових дворана; дали сте им мач у руке да нас побију.“

²² Мојсије се обрати Господу и рече: „О, Господе, зашто си увалио у невољу овај народ? Зашто си ме послао?

²³ Од како сам ступио пред фараона да говорим у твоје име, он све горе поступа с овим народом, а ти ништа не чиниш да избавиш свој народ.“

6

Бог потврђује своје обећање да ће ослободити Израиљце

¹ Тада Господ рече Мојсију: „Сада ћеш видети шта ћу учинити фараону. Моја моћна рука ће га натерати да пусти Израиљце; моја моћна рука ће га натерати да их истера из своје земље.“

² Још рече Бог Мојсију: „Ја сам Господ.

³ Аврахаму, Исаку и Јакову сам се објавио под именом Бог Свемоћни. Ипак, њима се нисам открио под именом Господ*.

⁴ Шта више, склопио сам свој савез с њима да ћу им дати хананску земљу, земљу где су живели као странци.

⁵ А још сам чуо и уздисање Израиљаца које Египћани држе у ропству, па сам се сетио свога савеза.

⁶ Зато реци Израиљцима: 'Ја сам Господ; ја ћу вас избавити од египатског јарма и ослободити вас од ропства. Ја ћу испружити своју мишицу да их строго казним, и тако вас откупим.

⁷ Узећу вас себи за народ, и ја ћу бити ваш Бог. Тада ћете знати да сам вас ја, Господ, ваш Бог, ослободио од египатског јарма.

* **6:3** У изворном тексту *Јахве*. Види више у подложној напомени 2. Мој 3,15.

⁸ Ја ћу вас одвести у земљу за коју сам се закleo да ћу је дати Аврахаму, Исаку и Јакову; ја ћу вам је дати у посед. Ја сам Господ.”“

⁹ Мојсије је то пренео Израиљцима, али они нису хтели да га слушају, јер им је дух клонуо од тешког ропства.

¹⁰ Тада Господ рече Мојсију:

¹¹ „Иди и реци фараону, египатском цару, да пусти Израиљце да оду из његове земље.“

¹² Али Мојсије рече Господу: „Ево, кад ме Израиљци нису послушали, како ће фараон послушати мене који сам невешт у говору?“

¹³ Но, Господ је поновио што је већ рекао Мојсију и Арону: заповедио им је да иду к Израиљцима, и да кажу фараону, египатском цару, да пусти Израиљце из Египта.

Рувимов, Симеунов и Левијев родослов

¹⁴ Ово су главари родова.
Синови Израиљевог првенца Рувима:
Енох, Фалуј, Есрон и Хармија.
То су родови Рувимови.

¹⁵ Синови Симеунови:
Јемуило, Јамин, Аод, Јакин, Цохар и Саул, син једне Хананке.
То су родови Симеунови.

¹⁶ Ово су имена Левијевих синова с њиховим родословом:
Гирсон, Кат и Мерарије.
Левије је живео стотину тридесет седам година.

¹⁷ Гирсонови синови су:
Ловеније и Семај са својим породицама.

¹⁸ Катови синови су:

Амрам, Исар, Хеврон и Озило.
Кат је укупно живео стотину тридесет три године.

¹⁹ Мераријеви синови су:

Молија и Мусија.

То су Левијеви родови по својим породицама.

²⁰ Амрам се оженио својом тетком Јохаведом, која му је родила Арона и Мојсија.

Амрам је укупно живео стотину тридесет седам година.

²¹ Исарови синови су:

Кореј, Нефег и Зихрије.

²² Озилови синови су:

Мисаило, Елисафан и Ситрија.

²³ Арон се оженио Јелисаветом, ћерком Аминадавовом, сестром Насоновом, која му је родила Надава, Авијуда, Елеазара и Итамара.

²⁴ Корејеви синови су:

Асир, Елкана и Авијасаф.

То су Корејеве породице.

²⁵ Аронов син, Елеазар, се оженио једном од Футилових ћерки, која му је родила Финеса.

То су главари левитских родова по својим породицама.

²⁶ То је онај Арон и онај Мојсије којима је Господ рекао: „Изведите Израиљце из Египта по њиховим четама.“

²⁷ То су исти Мојсије и Арон који су рекли фараону, египатском цару, да пусти Израиљце из Египта.

Завршетак извештаја о Мојсијевом послању

²⁸ Оног дана кад је Господ говорио Мојсију у Египту,
²⁹ рекао му је: „Ја сам Господ. Реци фараону, египатском цару, све што ти ја кажем.“

³⁰ Али Мојсије одговори Господу: „Невешт сам ја у говору. Како ће ме фараон послушати?“

7

¹ Господ је одговорио Мојсију: „Види! Поставио сам те да будеш као Бог фараону, а твој брат Арон биће твој пророк.

² Ти ћеш говорити све што сам ти заповедио, а Арон ће рећи фараону да пусти Израиљце из своје земље.

³ Ја ћу, пак, отврднути фараоново срце, и извести много својих знакова и чуда у Египту.

⁴ Пошто вас фараон неће послушати, ја ћу замахнути својом руком на Египат и ударити га великим казнама, па ћу извести своје чете, свој народ, Израиљце, из Египта.

⁵ Кад пружим своју руку на Египат и изведем Израиљце из њихове средине, Египћани ће знати да сам ја Господ.“

⁶ Мојсије и Арон су учинили онако како им је Господ заповедио.

⁷ Мојсију је било осамдесет, а Арону осамдесет три године кад су говорили с фараоном.

Штап се претвара у змију

⁸ Господ рече Мојсију и Арону:

⁹ „Кад фараон затражи од вас: ‘Учините какво чудо’, ти онда реци Арону: ‘Узми штап и баци га пред фараона’, а штап ће се претворити у змију.“

¹⁰ Мојсије и Арон ступе пред фараона и учине онако како им је Господ заповедио. Арон баци штап пред фараона и пред његове дворане, који се претвори у змију.

¹¹ Али фараон позове мудраце и гатаре, те ови врачари учине исто својим чарањем.

¹² Сваки од њих баца свој штап, и сваки се претвори у змију. Међутим, Аронов штап прогута њихове штапове.

¹³ Али фараоново срце је отврдноло, те их није послушао, баш како је Господ и рекао.

Прва пошаст: крв

¹⁴ Господ рече Мојсију: „Фараоново срце је тврдо, те одбија да пусти народ.

¹⁵ Иди к фараону ујутро, кад он долази к води, и чекај на обали Нила да га сретнеш. У руку узми штап који се био претворио у змију.

¹⁶ Реци му ово: 'Господ, Бог Јевреја, послао ме је к теби да ти кажем: „Пусти мој народ да ми служи у пустињи.“ Али ти, ево, све до сад ниси послушао.

¹⁷ Говори Господ: „По овоме ћеш знати да сам ја Господ. Ево, штапом који ми је у руци ударићу по води у Нилу, па ће се претворити у крв.

¹⁸ Рибе у Нилу ће угинути, а Нил ће се тако усмрдети, да ће се Египћанима гадити да пију воду из њега.““

¹⁹ Господ још рече Мојсију: „Реци Арону: 'Узми свој штап и пружи своју руку над египатске воде: над њихове реке, прокопе, језера, и на сва сабиралишта воде, па ће се претворити у крв.' Крви ће бити по целом Египту, чак и у дрвеним и каменим посудама.“

²⁰ Мојсије и Арон учине онако како им је Господ заповедио. Арон подигне свој штап и на очи фараона и његових дворана удари по води у Нилу, на шта се сва вода у Нилу претвори у крв.

²¹ Сва риба у Нилу је угинула, а Нил се тако усмрдео да Египћани нису могли да пију воду из њега. Крви је било по целом Египту.

²² Али и гатари египатски учине исто својим чарањем. Но, фараоново срце је и даље било тврдо, те их није послушао, баш како је Господ рекао.

²³ Фараон се окренуо и отишао у свој двор, не узимајући ни ово к срцу.

²⁴ Сав је Египат почео да копа око Нила, јер нису могли да пију воду из Нила.

²⁵ Тако је прошло седам дана од како је Господ ударио Нил.

8

Друга пошаст: жабе

¹ Господ рече Мојсију: „Иди к фараону и реци му: 'Говори Господ: „Пусти мој народ да ми служи.

² Али ако одбијеш да их пустиш, чувај се: ја ћу сву земљу казнити жабама.

³ Нил ће врвети жабама. Оне ће се увући у твој двор, у твоју спаваћу собу, у твоју постељу, у домове твојих дворана и твог народа, у твоје пећнице и наћве.

⁴ Жабе ће скакати по теби, твоме народу и по свим твојим дворанима.““

⁵ Господ настави да говори Мојсију: „Реци Арону: 'Испружи своју руку са својим штапом над реке, прокопе и језера, и учини да жабе изађу и навале на египатску земљу.““

⁶ Арон испружи своју руку над египатске воде и жабе изађоше и прекрише египатску земљу.

⁷ Али и гатари су то исто учинили својим чарањем; и они су учинили да жабе изађу и навале на египатску земљу.

⁸ Тада фараон позове Мојсија и Арона и рече им: „Молите се Господу да одстрани жабе од мене и

мога народа, па ћу пустити народ да принесе жртву Господу.“

⁹ Мојсије одговори фараону: „Ти имаш част да ми кажеш кад хоћеш да се молим за тебе, за твоје дворане и за твој народ, да се жабе повуку од тебе, и твојих кућа, и да остану у Нилу.“

¹⁰ „Сутра“ – одговори фараон.

Мојсије рече: „Нека буде како си рекао, да знаш да нико није као Господ, наш Бог.

¹¹ Жабе ће се повући од тебе, твојих домова, од твојих дворана и од твога народа; остаће само у Нилу.“

¹² Кад су Мојсије и Арон отишли од фараона, Мојсије завапи к Господу због жаба, које је довео на фараона.

¹³ Господ је учинио како је Мојсије рекао: жабе су угинуле по кућама, двориштима и пољима.

¹⁴ На гомиле су их скупљали, па се земља усмрдела од њих.

¹⁵ Но, када је фараон видео да је настало олакшање, отврднуо је срце, те их није послушао, баш како је Господ рекао.

Трећа пошаст: комарци

¹⁶ Господ рече Мојсију: „Реци Арону: ’Замахни својим штапом и удари по прабини на тлу, и она ће се претворити у комарце по целом Египту.“

¹⁷ Тако су и учинили. Арон испружи своју руку и удари њиме по прабини на тлу. Комарци се стуште на људе и на стоку. Сва прашина на тлу се претворила у комарце по целом Египту.

¹⁸ Гатари су такође покушали да створе комарце својим чарањем, али нису могли.

Тако су се комарци стуштили на људе и на стоку.

19 Тада гатари рекоше фараону: „То је прст Божији!“ Али фараоново срце је и даље било тврдо, и није их послушао, баш како је Господ рекао.

Четврта пошаст: обади

20 Господ рече Мојсију: „Устани у рано јутро и ступи пред фараона кад долази к води, па му реци: 'Ово говори Господ: пусти мој народ да ми служи.

21 Јер ако не пустиш мој народ, чувај се: пустићу обаде на тебе, на твоје дворане, на твој народ, и на твоје куће. Египатске куће ће се напунити обадима. Чак ће и тло на коме стоје врвети од њих.

22 Ипак, у тај дан ћу изузети госенски крај, где мој народ живи; тамо неће бити обада. Тако ћеш знати да сам ја, Господ, у овој земљи.

23 Тако ћу направити разлику између твог и мог народа. Овај знак ће се показати сутра.”

24 Господ тако и учини. Ројеви обада навале у фараонов двор и у куће његових дворана. Сва је египатска земља настрадала од обада.

25 Фараон позва Мојсија и Арона и рече им: „Идите и принесите жртву своје Богу, али ту, у земљи.”

26 Мојсије му одговори: „Било би непримерено учинити тако нешто. Жртве које приносимо Господу, нашем Богу, Египћанима су одвратне. Ако, дакле, на њихове очи принесемо жртве које су Египћанима одвратне, неће ли нас каменовати?

27 Зато морамо да одемо три дана хода у пустињу да принесемо жртве Господу, нашем Богу, како нам је заповедио.”

28 „Пустићу вас да одете у пустињу и принесете жртве Господу, своје Богу – рече фараон – под условом да не идете предалеко. Помолите се и за мене.”

²⁹ Мојсије рече: „Ево, чим одем од тебе, ја ћу се помолити Господу, и сутра ће се обади удаљити од фараона, од његових дворана, и од његовог народа. Само да нас фараон опет не превари, те не пусти народ да принесе жртве Господу.“

³⁰ Кад је Мојсије отишао од фараона, помолио се Господу.

³¹ Господ је учинио што је Мојсије тражио; обади су се удаљили од фараона, од његових дворана и од његовог народа. Ни један једини није остао.

³² Али фараон је и овај пут отворднуо срце, па није пустио народ.

9

Пета пошаст: помор стоке

¹ Тада Господ рече Мојсију: „Иди к фараону и реци му: 'Овако каже Господ, Бог Јевреја: пусти мој народ да ми служи.

² Јер ако одбијеш да их пустиш, те их и даље будеш задржавао,

³ чувај се: рука ће Господња ударити великим помором твоју стоку у пољима: твоје коње, магарце, камиле, крупну и ситну стоку.

⁴ Али Господ ће направити разлику између стоке Израјљаца и стоке Египћана, тако да ништа што припада Израјљцима неће угинути.“

⁵ Господ је одредио и време за то, рекавши: „Сутра ће Господ учинити ово у земљи.“

⁶ Господ је то и учинио сутрадан: сва египатска стока је угинула, док од израјљске стоке ниједно грло није угинуло.

⁷ Фараон пошаље људе да се распитају, и заиста, ни једно грло које припада Израјљцима није угинуло.

Ипак, фараоново срце је остало тврдо, па није пустио народ да иде.

Шеста пошаст: чиреви

⁸ Тада Господ рече Мојсију и Арону: „Узмите из пећи неколико пуних шака пепела, па нека га Мојсије, на фараонове очи, баци према небу.

⁹ Од тога ће настати ситна прашина која ће се разлетети по целој египатској земљи, и од које ће по људима и животињама избијати велики чиреви пуни гноја широм Египта.“

¹⁰ Они узму пепела из пећи и стану пред фараона. Онда Мојсије баци пепео према небу, и чиреви пуни гноја избију по људима и животињама.

¹¹ Гатари нису могли да се појаве пред Мојсијем због чирева, јер су и по гатарима избили чиреви, као и по осталим Египћанима.

¹² Но, Господ је отврдноу фараоново срце, па их није послушао, баш како је Господ рекао Мојсију.

Седма пошаст: град

¹³ Тада Господ рече Мојсију: „Порани ујутро и стани пред фараона, па му реци: 'Овако каже Господ, Бог Јевреја: пусти мој народ да ми служи.

¹⁴ Наиме, овај пут ћу послати све своје пошасте на тебе, на твоје дворане и на твој народ, тако да знаш да на целој земљи нема никога као што сам ја.

¹⁵ Јер, да сам већ испружио своју руку и ударио помором тебе и твој народ, нестало би те с лица земље.

¹⁶ Баш зато сам те и поставио да на теби покажем своју силу, и да се моје име разгласи по целом свету.

¹⁷ Ти, дакле, још увек угњетаваш мој народ и не пушташ га да иде.

18 Ево, сутра ћу пустити тако страشان град каквог није било у Египту од како је постао, па све до сад.

19 Зато пошаљи људе да утерају унутра твоју стоку и све што је твоје на пољу. Сваки човек или животиња који се нађу на пољу, а не склоне се под кров, погинуће кад град почне да пљушти по њима.”

20 Они фараонов дворани, који су се побојали Господње речи, утерају своје слуге и стоку под кров.

21 А они који нису марили за Господњу реч, оставили су своје слуге и стоку у пољу.

22 Тада Господ рече Мојсију: „Пружи своју руку према небу, па нека запљушти град по целом Египту, по људима, животињама и по свем биљу у Египту.”

23 Мојсије пружи свој штап према небу. Господ пошаље громове и град, а муње се оборе на земљу. Господ је засуо градом земљу Египћана.

24 Град је пљуштао, а кроз њега су парале муње. Тако тешког града никада није било у Египту откако је народа у њему.

25 Град је побио у целом Египту све што се нашло напољу, људе и животиње; уништио је и све биље на пољима и поломио све пољско дрвеће.

26 Само у госенском крају, где су живели Израилци, није било града.

27 Тада је фараон позвао Мојсија и Арона и рекао им: „Овај пут сам сагрешио. Господ је у праву, а ја и мој народ смо криви.

28 Помолите се Господу да престану ови громови и град, а ја ћу вас пустити да идете. Не морате се дуже задржавати.”

29 Мојсије му одговори: „Чим изађем из града, подићи ћу своје руке к Господу и громови ће престати, а ни града више неће бити, тако да знаш да земља припада Господу.

³⁰ Ипак, ја знам да се ни ти ни твоји дворани још увек не бојите Господа Бога.“

³¹ Тако су пропали лан и јечам, јер је јечам био у класу, а лан је тек пропупео.

³² Пшеница и раж нису страдали, јер су позна жита.

³³ Мојсије је отишао од фараона, *изашао из града*, те подигао руке к Господу. Громови и град су престали, а ни киша више није падала на земљу.

³⁴ Кад је фараон видео да су престали громови, град и киша, поново је згрешио; отврднули су срце и он и његови дворани.

³⁵ Пошто је фараоново срце отврднуло, он није пустио Израиљце да иду, баш како је Господ рекао преко Мојсија.

10

Осма пошаст: скакавци

¹ Тада Господ рече Мојсију: „Иди к фараону, јер сам отврднуо срце њему и његовим дворанима, да бих учинио знакове међу њима,

² те да би ти приповедао својим синовима и унуцима како сам строго поступио с Египћанима, и какве сам знакове извео међу њима, да бисте знали да сам ја Господ.“

³ Мојсије и Арон дођу к фараону и кажу му: „Овако каже Господ, Бог Јевреја: 'Докле ћеш одбијати да ми се покориш? Пусти мој народ да ми служи.

⁴ Одбијеш ли да их пустиш, чувај се, јер ћу сутра довести скакавце на твоју земљу.

⁵ Они ће прекрити површину, тако да се земља неће видети, па ће појести све што је остало после града. Појешће ти чак и дрвеће што је тек почело да расте на пољу.

⁶ Испуниће твој двор, куће твојих дворана, и куће свих Египћана. Тако нешто нису видели ни твоји оци, а ни оци твојих отаца, откако су се појавили на земљи па до дана данашњег.” Мојсије се окрене, па оде од фараона.

⁷ Тада фараону рекоше његови дворани: „Докле ће нас овај одвлачити у пропаст? Пустите те људе да иду, па нека служе Господу, своме Богу. Зар не видиш да је Египат пропао?”

⁸ Врате они Мојсија и Арона к фараону, а он им рече: „Идите и служите Господу, своме Богу! Ко све иде?”

⁹ Мојсије одговори: „Сви ми идемо, стари и млади, наши синови и ћерке, наша ситна и крупна стока, јер идемо да прославимо празник Господу.”

¹⁰ Фараон му на то рече: „Тако био Господ с вама, ако вас пустим са вашим женама и децом! Види се да немате добре намере.

¹¹ Никако! Нека иду само одрасли мушкарци да служе Господу, јер то је оно што сте тражили.” Тиме су били отерани од фараона.

¹² Тада Господ рече Мојсију: „Испружи своју руку над египатском земљом, па ће скакавци навалити на Египат и појести све биље што је остало од града.”

¹³ Мојсије испружи свој штап над Египтом, а Господ наведе на земљу источни ветар који је дувао цели дан и целу ноћ. Ујутро је ветар донео скакавце.

¹⁴ Скакавци су навалили на целу египатску земљу и спустили се на целу земљу у огромном броју. Толико скакаваца никада раније није било, а нити ће их икад више бити.

¹⁵ Покрили су површину целе земље, тако да је била тамна. Појели су све биље у земљи и сваки плод на дрвећу који је остао од града. У целој египатској

земљи није остало ни листа на дрвету, ни травке на пољу.

¹⁶ Фараон брже-боље позове Мојсија и Арона, па им рече: „Згрешио сам против Господа, вашег Бога, и против вас.

¹⁷ Опростите ми мој грех још овај пут и помолите се Господу, вашем Богу, да отклони од мене ову погибелъну пошаст.“

¹⁸ Кад је Мојсије отишао од фараона, помолио се Господу.

¹⁹ Тада је Господ покренуо веома јак западни ветар који је понео скакавце и сручио их у Црвено море. Ниједан једини скакавац није остао у египатској земљи.

²⁰ Ипак, Господ је учинио да отврдне срце фараону, па није пустио Израиљце.

Девета пошаст: тама

²¹ Тада Господ рече Мојсију: „Испружи своју руку према небу, па нек се спусти тама на Египат, таква тама да се може опипати.“

²² Мојсије испружи своју руку према небу и спусти се густа тама на цели Египат. Трајала је три дана.

²³ Та три дана човек човека није могао да види, и нико се није мицао са свога места. Међутим, у свим израиљским домовима било је светла.

²⁴ Тада фараон позва Мојсија и рече: „Идите и служите Господу! Само ваша ситна и крупна стока нека остане овде. Ваше жене и деца могу да иду с вама.“

²⁵ Мојсије одговори: „Мораш нам дати да Господу, своме Богу, принесемо приносе и жртве свеспалнице.

²⁶ Према томе, с нама иду и наша стада, неће остати ни папак, јер од њих треба да изаберемо оно што ћемо принети Господу, нашем Богу. Наиме, ми не знамо шта да принесемо Господу, док не дођемо тамо.“

27 Али Господ је отврдноу фараоново срце, те није пристао да их пусти.

28 „Одлази! – рече фараон Мојсију. Добро пази да се више не појављујеш преда мною. Оног дана кад ми лице видиш, умрећеш.“

29 Мојсије му рече: „Тако ће и бити; више ти нећу видети лице.“

11

Десета пошаст: смрт египатских првенаца

1 Господ рече Мојсију: „Довешћу још једну пошаст на фараона и на Египат. После тога ће вас пустити да идете одавде. И не само да ће вас пустити, изгнаће вас одавде.

2 А израиљском народу реци да сваки човек затражи од свог суседа и свака жена од своје сусетке драгоцености од сребра и злата.“

3 Господ је учинио да Египћани буду наклоњени народу. Шта више, сам Мојсије је уживао велики углед у Египту, међу фараоновим дворанима и народом.

4 Мојсије рече: „Овако каже Господ: ’Око поноћи проћи ћу Египтом,

5 те ће сваки првенац у Египту умрети: од фараоновог првенца који седи на престолу, до првенца слушкиње што стоји за жрвњем, те сва првина од стоке.

6 Тада ће у целом Египту настати велико нарицање, каквог није било нити ће икад више бити.

7 А код Израиљаца ни пас неће зарезати на човека или на животињу. По томе ћете знати да је Господ направио разлику између Египћана и Израиљаца.’

8 Онда ће твоји службеници доћи к мени, пасти ничице преда мною и рећи ми: ’Одлазите и ти и

сав народ који иде за тобом!’ После тога ћу отићи.“ Мојсије оде од фараона киптећи од гнева.

⁹ Господ рече Мојсију: „Фараон вас неће послушати, зато да бих умножио своја чудеса у Египту.“

¹⁰ Мојсије и Арон су учинили сва ова чуда пред фараоном, али је Господ отврдноу срце фараону, те није пустио Израиљце из Египта.

12

Пасха

¹ Господ рече Мојсију и Арону у Египту:

² „Овај месец нека буде за вас почетак месеци. Нека вам буде први месец у години.

³ Реците ово свој заједници израиљској: ’Десетог дана овог месеца нека свако набави по јагње* за своју породицу; једно по домаћинству.

⁴ Ако је домаћинство сувише мало да га поједе, нека га подели са најближим суседом, према броју особа и према количини коју свако може да поједе.

⁵ Јагње нека буде без мане, мушко, старо годину дана. Можете да изаберете било јагње било јаре.

⁶ Чувајте га до четрнаестог дана овог месеца, а онда нека га сва сабрана израиљска заједница закоље увече.

⁷ Затим нека узму нешто крви и пошкропе њоме оба довратка и надвратник куће у којој ће се јагње јести.

⁸ Те исте ноћи нека једу месо печено на ватри, са бесквасним хлебом и горким зељем.

⁹ Не једите сирово или кувано месо, него испечено на ватри: са главом, ногама и изнутрицама.

* **12:3** Именица *сех* осим *јагње* значи и *јаре*, што се и види из заповести у ст. 5.

¹⁰ Не остављајте ништа до јутра. Ако нешто преостане до јутра, спалите на ватри.

¹¹ А овако ћете га јести: опасаног струка, са обућом на ногама и штапом у руци. Јешћете га у журби: то је пасха Господња.

¹² Јер те ћу ноћи проћи египатском земљом и побити све првенце у Египту, како људе тако животиње. Ја сам Господ, и ја ћу казнити све египатске богове.

¹³ А крв нека вам служи као знак на кућама у којима живите. Кад будем опазио крв, проћи ћу[†] мимо вас, тако да вас неће задесити затирући помор кад будем ударио египатску земљу.

¹⁴ Тај дан нека вам буде спомен-дан. Славите га као празник Господу. Празнујте га од поколења до поколења; то је трајна уредба.

¹⁵ Седам дана једите бесквасни хлеб. Првога дана уклоните сав квасац из ваших кућа. Јер, ко год би јео нешто с квасцем између првог и седмог дана, тај нека се истреби из Израиља.

¹⁶ Првога дана одржавајте свети сабор, а тако и седмога дана. Тих дана не радите никаква посла. Припремаћете само оно што свако мора да једе.

¹⁷ Славите *празник* Бесквасних хлебова, јер сам баш тог дана извео ваше чете из Египта. Славите, стога, овај дан од поколења до поколења; то је трајна уредба.

¹⁸ Од вечери четрнаестог дана првога месеца до вечери двадесет првога дана истог месеца једите бесквасни хлеб.

¹⁹ Седам дана не сме да се нађе квасца у вашим кућама. Ко год би јео нешто с квасцем, тај нека се истреби из израиљске заједнице, било да је странац или домаћи.

[†] **12:13** Глагол *пасах* – *пролазити* од кога је изведена именица *Пасха*.

²⁰ Не једите ништа што је с квасцем. У свим својим насеобинама једите бесквасни хлеб.”

²¹ Мојсије је затим сазвао све израиљске старешине и рекао им: „Идите и набавите јагњад за ваше породице, па закољите пасхално јагње.

²² Затим узмите киту изопа и замочите је у крв која је у здели, па том крвљу из зделе пошкропите надвратник и оба довратка. Нико од вас нека не излази преко кућних врата до јутра.

²³ Кад Господ буде пролазио да потуче Египћане, видеће крв на надвратнику и на оба довратка, па ће проћи покрај врата, те неће дозволити Погубитељу да уђе кроз врата ваших кућа и потуче вас.

²⁴ Ова упутства држите као трајну уредбу за себе и за своју децу.

²⁵ И када уђете у земљу коју ће вам Господ дати, вршите овај обред.

²⁶ Кад вас питају ваша деца: ’Какав је то обред?’,

²⁷ ви им реците: ’Ово је пасхална жртва Господу, који је прошао покрај кућа Израиљаца у Египту кад је убијао Египћане, док је наше домове поштеђивао.” А народ је клекнуо и поклонио се.

²⁸ Израиљци оду и учине онако како је Господ заповедио Мојсију и Арону.

²⁹ А у поноћ Господ побије све првенце у египатској земљи: од фараоновог првенца који седи на престолу до првенца затвореника у тамници, а тако и првину стоке.

³⁰ Фараон се пробудио те ноћи, као и сви његови дворани и сви Египћани, јер се гласан лелек отегнуо Египтом. Наиме, није било куће у којој није било мртваца.

³¹ Исте ноћи је фараон позвао Мојсија и Арона и рекао им: „Устајте и одлазите од мог народа и ви и Израиљци! Идите и служите Господу како сте захтевали.

³² Поведите своју ситну и крупну стоку како сте тражили, и идите па и мене благословите.“

³³ Египћани су терали народ да што пре оде из земље, јер су говорили: „Сви ћемо изгинути!“

³⁴ Тако је народ понео своје још неускисло тесто, носећи га на раменима у наћвама увијеним у огртаче.

³⁵ Израиљци су, такође, учинили онако како им је Мојсије рекао: тражили су од Египћана драгоцености од сребра и злата, и одећу.

³⁶ Господ је учинио да Египћани буду благонаклони према народу, па су давали. Тако су oplенили Египћане.

³⁷ Израиљци се запуте из Рамесе према Сокоту. Било је око шест стотина хиљада ратника-пешака, не рачунајући жене и децу.

³⁸ Са њима је отишло и мноштво различитих народа и веома много стоке, крупне и ситне.

³⁹ Затим су од теста које су понели из Египта испекли бесквасне лепиње. Тесто није било ускисло, јер су били истерани из Египта, те нису могли да се дуже задржавају. Зато нису припремили ни залихе хране за пут.

⁴⁰ Израиљци су у Египту провели укупно четири стотине тридесет година.

⁴¹ А када се навршило четири стотине тридесет година, на сам тај дан, све чете Господње су изашле из египатске земље.

⁴² Пошто је те ноћи Господ пробдео да их изведе из Египта, ова ноћ ће за све Израиљце бити ноћ бдења Господу за сва поколења.

Уредба за Пасху

⁴³ Господ рече Мојсију и Арону: „Ово је уредба за Пасху:

Ниједан странац не сме јести пасхалну вечеру.

⁴⁴ Сваки роб, купљен новцем и обрезањ, може је јести.

⁴⁵ Ипак, дошљак или најамник не могу је јести.

⁴⁶ Једите је у једној кући. Месо не износите из куће. Не ломите ни једну кост *жртве*.

⁴⁷ Сва израиљска заједница мора да се придржава овога.

⁴⁸ Ако странац који борави код тебе жели да прослави Пасху Господу, сви мушки у његовом дому морају да се обрежу. Тек онда може да је прослави, јер ће бити као и житељ земље. Ниједан необрезани не може да приступи вечери.

⁴⁹ Исти закон нека важи и за домаћег и за странца који борави код тебе.“

⁵⁰ Сви Израиљци су учинили онако како је Господ заповедио Мојсију и Арону.

⁵¹ Тог истог дана је Господ извео Израиљце из Египта, чету по чету.

13

Закон о првенцима

¹ Господ рече Мојсију:

² „Посветите ми сваког првенца. Свако мушко дете међу Израиљцима – првенац мајчине утробе, као и сва првина стоке, мени припадају.“

³ Мојсије рече народу: „Памтите овај дан у који сте изашли из Египта, из куће ропства, јер вас је Господ снажном руком извео оданде. Хлеб с квасцем нека се не једе!

⁴ Данас излазите, у месецу авиву*.

⁵ А кад те Господ уведе у земљу Хананаца, Хетита, Аморејаца, Евејаца и Јевусејаца, за коју се заклео вашим оцима да ће вам је дати, земљу којом теку мед и млеко, вршићеш овај обред у овом месецу:

⁶ Седам дана једите бесквасни хлеб, а седмога дана нека буде празник Господу.

⁷ Бесквасни хлеб ће се јести седам дана. Хлеб с квасцем не сме ни да се види. Квасцу нигде ни трага да не буде на свом твом подручју.

⁸ Тог дана ћеш рећи своме сину: 'То је због оног што је Господ учинио за мене кад сам изашао из Египта.'

⁹ То ће ти бити као знак на твојој руци и подсетник пред очима, да би Господњи Закон био на твојим устима. Јер, Господ те је снажном руком извео из Египта.

¹⁰ Вршићеш ову уредбу сваке године у назначено време.

¹¹ А кад те Господ доведе у земљу Хананаца, како се заклео теби и твојим оцима, и преда ти је,

¹² одвојићеш сваког првенца мајчине утробе Господу. Исто тако ће и сва мушка првина стоке припадати Господу.

¹³ Свако прворођено магаре ћеш откупити јагњетом или јаретом. Ако га не откупиш, сломи му врат. Откупићеш и сваког првенца од својих синова.

¹⁴ Кад те твој син данас-сутра упита: 'Шта то значи?', ти му реци: 'Господ нас је снагом своје руке извео из Египта, из куће ропства.'

¹⁵ Кад је фараон тврдоглаво одбио да нас пусти, Господ је побио све првенце у египатској земљи: од

* **13:4** Касније назван и месец *нисан*, који отпочиње најраније 8. марта а најкасније 11. априла, што зависи од адара, дванаестог месеца у години.

првенаца људи до првине стоке. Зато ја Господу приносим на жртву сваку мушку првину мајчине утробе, а сваког првенца међу својим синовима откупљујем.

¹⁶ То ће ти бити као знак на руци и као подсетник пред твојим очима да нас је Господ снагом своје руке извео из Египта.“

Прелазак преко Црвеног мора

¹⁷ А кад је фараон пустио народ да иде, Господ их није повео путем који води у филистејску земљу, иако је онуда било ближе. Господ је, наиме, рекао: „Кад народ види ратовање, могао би да се предомисли и врати у Египат.“

¹⁸ Зато их је повео заобилазним путем кроз пустињу према Црвеном мору. Израиљци су отишли из Египта у пуној ратној спреми.

¹⁹ Мојсије је са собом понео Јосифове кости, јер је овај тражио од Израиљца да му се свечано закуну: „Бог ће вам свакако притећи у помоћ. Тада ћете одавде понети са собом и моје кости.“

²⁰ Израиљци су кренули из Сокота, а утаборили се у Етаму, на рубу пустиње.

²¹ Господ је ишао пред њима дању у стубу од облака да им показује пут, а ноћу у стубу од огња, да им осветљава пут, да би могли да путују и дању и ноћу.

²² Стуб од облака пред народом није одступао дању, нити стуб од огња ноћу.

14

¹ Господ рече Мојсију:

² „Реци Израиљцима нека се врате и утаборе пред Пи-Хахиротом између Мигдола и мора, насупрот Вел-Сефона. Утаборите се насупрот овом месту, уз море.

³ Фараон ће рећи: 'Израиљци бесциљно тумарају земљом; опколила их је пустиња.'

⁴ Но, ја ћу отврднути срце фараону, и он ће кренути у потеру за њима. Међутим, ја ћу се прославити над фараоном и свом његовом војском. Тада ће Египћани знати да сам ја Господ.“ Израиљци тако и учине.

⁵ Кад су египатског цара известили да је народ побегао, фараон и његови дворани се предомисле о народу. Рекоше: „Шта то учинисмо! Пустили смо Израиљце и они нам неће више робовати!“

⁶ Зато је упрегнуо своја бојна кола и повео своју војску са собом.

⁷ Повео је шест стотина најбољих бојних кола заједно са осталим бојним колима по Египту. Сва кола су имала заповеднике.

⁸ Господ је отврднуо срце фараону, египатском цару, те је овај кренуо у потеру за Израиљцима, који су изашли с уздигнутом песницом.

⁹ Египћани су се дали у потеру за њима са свим фараоновим коњима, бојним колима, коњаницима и војском, и коначно их стигли код Пи-Хахирота, насупрот Вел-Сефона.

¹⁰ Кад се фараон приближио, Израиљци су се осврнули и опазили да су им Египћани за петама. У великом страху, Израиљци завапе Господу.

¹¹ Онда рекоше Мојсију: „Зар у Египту није било гробова, него си нас довео ту у пустињу да помремо? Шта је требало да нас изводиш из Египта?“

¹² Нисмо ли ти ово говорили и у Египту: 'Иди од нас, нека служимо Египћанима! Јер боље нам је да робујемо Египћанима, него да помремо у пустињи!'“

¹³ Али Мојсије одговори народу: „Не бојте се! Останите на свом месту, па ћете видети шта ће Господ

учинити да вас спасе данас. Наиме, Египћане које данас видите никада више нећете видети.

¹⁴ Господ ће се борити за вас. Будите спокојни!“

¹⁵ Господ упита Мојсија: „Зашто вапиш к мени? Реци Израиљцима да крену на пут.

¹⁶ А ти подигни свој штап, испружи своју руку над морем и подели га на двоје, да Израиљци могу да прођу сред мора по сувом.

¹⁷ Ја ћу, ево, отврднути срце Египћанима, те ће они кренути за њима, али ја ћу се прославити над фараоном и свом његовом војском, његовим бојним колима и коњаницима.

¹⁸ Кад се прославим над фараоном, његовим бојним колима и коњаницима, Египћани ће знати да сам ја Господ.“

¹⁹ Тада се Анђео Господњи, који је ишао пред израиљским табором, преместио иза њих. Стуб од облака пред њима се такође померио, дошао им иза леђа и стао,

²⁰ наставши се између египатског табора и израиљског табора. Облак је ноћу замрачивао једне, док је другима светлео, тако да целе ноћи нису могли да приђу једни другима.

²¹ Мојсије испружи своју руку над морем, а Господ пошаље јак источни ветар који је узбијао воду целе ноћи, учинивши да се море исуши. Вода се поделила,

²² па су Израиљци ходали посред мора по сувом дну. Вода им је стајала као зид с десне и леве стране.

²³ Тада се Египћани са свим фараоновим коњима, бојним колима и коњаницима спуште у море и почну да их гоне.

²⁴ Пред саму зору, Господ погледа доле из стуба од огња и облака на египатску војску и у њу унесе пометњу.

²⁵ Заглавио је точкове на бојним колима, тако да су се тешком муком покретали. „Бежимо од Израиљаца – повикаше Египћани – јер се Господ бори за њих против Египћана!“

²⁶ Господ рече Мојсију: „Испружи руку над морем, да се вода врати на Египћане, на њихова бојна кола и коњанике.“

²⁷ Мојсије испружи руку над морем, и у освит зоре се вода врати на своје место. Египћани су бежали од воде, али их је Господ сручио усред мора.

²⁸ Вода се вратила и потопила бојна кола и коњанике, сву фараонову војску која је била кренула за Израиљцима у море. Ни један од њих није преживео.

²⁹ А Израиљци су ходали посред мора по сувом дну, док су им зидови воде стајали с десна и с лева.

³⁰ Тог дана је Господ избавио Израиљце из руку Египћана, а Израиљци су видели мртве Египћане на морској обали.

³¹ Кад су Израиљци видели велику силу коју је Господ показао над Египћанима, народ се побојао Господа, па су поверовали Господу и његовом слуги Мојсију.

15

Мојсијева песма

¹ Тада су Мојсије и Израиљци запевади ову песму у славу Господа:

„Господу ћу запевати,
јер се силно прославио,
коња и коњаника
у море је свалио.

² Господ је моја сила и песма,
он ми је спасење.

Он је мој Бог, славићу Бога оца свога,
њега ћу ја узвисивати.

³ Господ је ратник,
Господ му је име.

⁴ Кола је фараонова
и војску његову у море сручио,
челници се војни
у мору Црвеном подавили.
Тама их је прекрила,

⁵ у дубине су морске
као камен потонули.

⁶ Десница се твоја, Господе,
прославила силом,
десница је твоја, Господе,
затрла душмана.

⁷ Величанством своје славе
оборио си оне што се против тебе буне,
свој гнев си као огањ послао,
прождро их је као сламу.

⁸ На дах твојих ноздрва сабраше се воде,
стихије се морске као зид усправише,
у срцу мора бездан се морски
у тло чврсто претвори.

⁹ Душманин рече:
'Гонићу их, ухватити,
плен свој поделити,
заситићу њима своју душу;
свој ћу мач исукати
и силом их поробити.'

¹⁰ На дах твојих уста
море их је прекрило,
потонуше као олово
у моћним водама.

¹¹ Ко је као ти,

Господе, међу боговима?
Ко је као ти,
величанствен у светости,
страшан у слави,
творац чудеса?

12 Испружио си своју десницу
и земља их је прогутала.

13 Својом милошћу ти си извео народ,
њега си ти откупио,
снагом си га својом повео
к стану своје светости.

14 Чуће то народи, од страха задрхтаће,
страва обузеће житеље филистејске.

15 Смели су се владари едомски,
застрепели кнезови моавски,
клонули су сви житељи Ханана.

16 Ужас и страх њих је обузео,
мишицом си их својом моћном
занемео, скаменио,
док твој народ, Господе, не прође,
док народ, који си ти стекао, не прође.

17 Довешћеш их и засадити
на гори која теби припада,
на месту које ти, о, Господе,
боравиштем својим учини,
Светилиштем, Господе,
што га твоје руке утемељише.

18 Господ ће царевати
у веке векова.“

19 Кад су, дакле, фараонови коњи, бојна кола и
коњаници пошли за њима у море, Господ је вратио
морске воде на њих, док су Израиљци ходали по
сувом усред мора.

²⁰ Потом је Аронова сестра Марија, пророчица, узела бубањ у руку, а све остале жене су је пратиле с бубњевима и плешући.

²¹ Марија им је запевала:
„Запевајте Господу
јер се силно прославио,
коња и коњаника
у море је свалио.“

Горка вода код Маре

²² Мојсије је повео Израиљце од Црвеног мора. Кренули су према пустињи Сур. Три дана су путовали пустињом, али нису нашли воду.

²³ Кад су дошли у Мару, нису могли да пију воду код Маре, јер је била горка. Зато су то место назвали Мара*.

²⁴ Народ је гунђао Мојсију: „Шта ћемо да пијемо?“

²⁵ Мојсије завапи Господу. Господ му покаже неко дрво. Мојсије баци то дрво у воду и вода постане слатка.

Тамо им је Господ дао уредбе и право, и тамо их је ставио на кушњу.

²⁶ Рекао је: „Ако пажљиво слушаш глас Господа, Бога свога, чиниш што је право пред њим, и слушаш његове заповести, те држиш све његове уредбе, ниједна од пошаста које сам довео на Египат неће доћи на тебе. Јер сам ја, Господ, твој лекар.“

²⁷ Затим су дошли у Елим, где је било дванаест извора и седамдесет палми. Утаборили су се ту, уз воду.

16

Мана и препелице

* **15:23** Мара значи горка, горчина.

¹ Петнаестог дана другог месеца након изласка из Египта, цела израиљска заједница оде из Елима и дође у пустињу Син, која се налази између Елима и Синаја.

² У пустињи је цела израиљска заједница почела да гунђа против Мојсија и Арона.

³ Израиљци су им говорили: „Е, да смо само помрли од Господње руке у Египту! Тамо смо седели око лонаца с месом и јели хлеба до миле воље. А ви сте нас довели у ову пустињу да поморите глађу сав овај збор.“

⁴ Тада Господ рече Мојсију: „Ево, послаћу вам кишу хлеба с неба. Нека народ излази и скупља колико му је потребно за тај дан. Тако ћу их искушати да видим хоће ли следити мој Закон или не.

⁵ Шестог дана нека донесу и припреме дуплу меру онога што скупљају сваког дана.“

⁶ Мојсије и Арон рекоше свим Израиљцима: „Увече ћете увидети да вас је Господ извео из Египта,

⁷ а ујутро ћете видети Господњу славу, јер је Господ чуо како сте гунђали против њега. Ко смо ми да гунђате против нас?“

⁸ Мојсије продужи: „Увече ће вам Господ дати да једете меса, а ујутро хлеба до миле воље, јер је Господ чуо како му приговарате. Ви, наиме, не гунђате против нас, него против Господа.“

⁹ Мојсије рече Арону: „Реци свој израиљској заједници: Приступите Господу јер је чуо ваше гунђање!“

¹⁰ Док је Арон говорио свој израиљској заједници, они се окрену према пустињи, и тада се појави у облаку слава Господња.

¹¹ Тада Господ рече Мојсију:

¹² „Чуо сам гунђање Израиљаца. Реци им овако: 'Увече ћете јести месо, а ујутро хлеба до миле воље. Тада ћете знати да сам ја Господ, ваш Бог.'“

¹³ Увече долете препелице и прекрију табор, а ујутро је роса била свуда око табора.

¹⁴ Кад се слој росе дигао, површина пустиње је била покривена нечим ситним, пахуљастим, сличним мразу по земљи.

¹⁵ Видевши то, Израиљци су питали једни друге: „Шта је ово?“*, јер нису знали шта је то.

Мојсије им рече: „То је хлеб који вам је Господ дао за храну.“

¹⁶ Ово вам је Господ заповедио: „Скупите онолико колико је свакоме довољно за храну. Узмите по гомер† за сваког члана у своме шатору.“

¹⁷ Израиљци тако и учине. Неки су скупили више неки мање.

¹⁸ Кад су измерили по гомер, онеме који је скупио више није преостало, а нити је недостајало онеме који је скупио мање; свако је скупио онолико колико му је било потребно.

¹⁹ Мојсије им рече: „Нико да не оставља од тога до следећег јутра.“

²⁰ Али они нису слушали Мојсија, него су оставили нешто од тога до сутра. Међутим, то се уцрвља и усмрди. Мојсије се разгневи на њих.

²¹ То су скупљали свакога јутра, свако колико му је требало. Али чим би грануло сунце, мана би се истопила.

²² Шестог дана су скупили два гомера по особи. Сви кнезови заједнице дођу и извести Мојсија о овоме.

* **16:15** Ово је прво спомињање *мане* – хлеба с неба, које заправо на изворном језику звучи попут питања *Шта је ово?* и очигледна је игра речи. † **16:16** Гомер је мера која је износила нешто више од два литра.

²³ Мојсије им рече: „Господ је заповедио ово: 'Сутра је дан одмора, света субота Господу. Пеците и кувајте што год хоћете. Све што остане, склоните и чувајте за сутра.'“

²⁴ Израиљци оставе то за сутра, како им је Мојсије заповедио. То им се није усмрдело, а није било ни црва у томе.

²⁵ Мојсије им рече: „Једите данас, јер је данас субота Господу. Данас нећете наћи ману на земљи.

²⁶ Скупљајте је шест дана, а седмога дана, у суботу, неће је бити.“

²⁷ Ипак, десило се да су неки из народа и седмога дана изашли да је скупљају, али је нису нашли.

²⁸ Господ рече Мојсију: „Докле ћете одбијати да слушате моје заповести и законе?

²⁹ Држите на уму да вам је Господ дао суботу; зато вам и даје храну шестог дана за два дана. Свако нека остане где је; нека нико не излази из свога дома на седми дан.“

³⁰ Тако се народ одмарао седмога дана.

³¹ Израиљски народ је ту храну назвао маном. Била је као зрно коријандра; била је бела и имала је укус меденог колачића.

³² Мојсије рече: „Ово је наредба коју је Господ издао: 'Напуните један гомер да се чува за ваша будућа поколења, да виде храну којом сам вас хранио у пустињи кад сам вас извео из Египта.'“

³³ Мојсије рече Арону: „Узми једну посуду и стави у њу пун гомер мане, па је положи пред Господом, да се чува за будућа поколења.“

³⁴ Арон је положио ману пред Сведочанство[‡] на чување, како је Господ заповедио Мојсију.

[‡] **16:34** Сведочанство је било у Ковчегу у коме су се чувале десет заповести урезане на каменим плочама.

³⁵ Израиљци су се хранили маном четрдесет година, док нису ушли у земљу где су се населили. Маном су се хранили док нису дошли на границу хананске земље.

³⁶ (Гомер је десети део ефе.)

17

Вода на чудесан начин извире из стене

¹ Цела израиљска заједница је кренула даље из пустиње Син, путујући од постаје до постаје, како је Господ заповедио. Утаборили су се код Рафидина, али тамо није било воде да народ пије.

² Тада је народ почео да се свађа с Мојсијем, говорећи: „Дај нам да пијемо воде!“

Мојсије им одговори: „Зашто се са мном свађате? Зашто искушавате Господа?“

³ Народ је био жедан, па је гунђао против Мојсија. Рекли су му: „Зашто си нас извео из Египта? Зар хоћеш да жеђу помориш нас, нашу децу и нашу стоку?“

⁴ Мојсије завапи Господу: „Шта да радим с овим народом? Још мало па ће да ме каменују!“

⁵ Господ одговори Мојсију: „Изађи пред народ и поведи са собом неколико израиљских старешина. Затим узми у руку свој штап којим си ударио по Нилу, па пођи.

⁶ Ево, ја ћу стати пред тобом на стену код Хорива, а ти ћеш ударити по стени и из ње ће потећи вода да народ пије.“ Мојсије учини тако на очи израиљских старешина.

⁷ То место је назвао *Маса* и *Мерива*, јер су се ту Израиљци свађали и искушавали Господа говорећи: „Да ли је Господ међу нама или није?“

Битка против Амаличана

⁸ Тада наиђу Амаличани и завојште против Израиљаца код Рафидина.

⁹ Мојсије рече Исусу *Навину*: „Изабери људе, па иди и заметни битку против Амаличана. А ја ћу сутра стати на врх брда с Божијим штапом у својој руци.“

¹⁰ Исус *Навин* учини онако како му је рекао Мојсије, те оде у бој против Амаличана. А Мојсије, Арон и Ор се попну на врх брда.

¹¹ Док су Мојсијеве руке биле уздигнуте, Израиљци би побеђивали, а кад би их спустио, Амаличани би побеђивали.

¹² Но, Мојсијеве руке се уморе. Зато су узели камен и ставили га под њега, те је сео, а Арон и Ор су му држали руке, један с једне стране, а други с друге. Тако му руке нису клонуле до заласка сунца.

¹³ Исус *Навин* порази Амалика и његов народ оштрицом мача.

¹⁴ Тада Господ рече Мојсију: „Запиши ово у књигу да се памти и пренеси ово Исусу *Навину*: потпуно ћу избрисати сећање на Амалика под небом!“

¹⁵ Мојсије подигне жртвеник и назва га – „Господ је моја застава“ –

¹⁶ јер је рекао: „Пошто се рука подигла на Господњи престо, Господ ће водити рат против Амалика од нараштаја до нараштаја.“

18

Јотор посећује Мојсија

¹ Мојсијев таст Јотор, мадијански свештеник, је чуо све што је Господ учинио за Мојсија и за цели израиљски народ, и како је извео Израиљце из Египта.

² Његов таст, Јотор, је повео са собом Мојсијеву жену Сефору, коју је Мојсије био отпустио

³ и њена два сина. Једноме је било име Гирсам, јер је рекао: „Ја сам дошљак у туђој земљи.“

⁴ Другоме је било име Елиезер, јер је рекао: „Бог мога оца ми је био у помоћи, и избавио ме од фараоновог мача.“

⁵ Мојсијев таст, Јотор, и Мојсијева жена и синови дођу у пустињу, где се Мојсије био утаборио код Божије горе.

⁶ Он поручи Мојсију: „Ја, твој таст Јотор, долазим к теби с твојом женом и њена два сина.“

⁷ Мојсије је кренуо у сусрет своме тасту; поклонио му се и пољубио га. Упитали су се за здравље, па су ушли у шатор.

⁸ Тада је Мојсије испричао своме тасту о свему што је Господ учинио с фараоном и Египћанима због Израиља, и о свим невољама које су их снашле на путу, те како их је Господ избавио.

⁹ Јотор се радовао свему добру што је Господ учинио Израиљцима и како их је избавио из руку Египћана.

¹⁰ Јотор рече: „Нека је благословен Господ, који вас је избавио из руку Египћана и руку фараонових, који је избавио народ из египатских руку.

¹¹ Сад знам да је Господ већи од свих богова; тако им је учинио јер су охоло поступали с Израиљем!“

¹² Тада је Јотор, Мојсијев таст, принео жртву свеспалницу и друге жртве Богу. Затим су дошли Арон и све израиљске старешине да с Мојсијевим тастом приступе обеду у Божијем присуству.

¹³ Сутрадан је Мојсије сео да решава спорове међу народом. Народ је стајао око њега од јутра до вечери.

¹⁴ Кад је Мојсијев таст видео шта све Мојсије чини за народ, запитао га је: „Што се ти толико бавиш народом? Зашто ти седиш сам, а сав народ стоји око тебе од јутра до вечери?“

¹⁵ Мојсије одговори своме тасту: „Зато што народ долази к мени да тражи *правду* од Бога.

¹⁶ Кад имају неки спор, они долазе к мени. Онда ја пресудим између једног и другог, и упутим их у Божије одредбе и законе.“

¹⁷ „Није добро то што радиш – рече му његов таст.

¹⁸ И ти и овај народ с тобом ћете се потпуно исцрпсти. Претежак је то посао за тебе; сам га не можеш обављати.

¹⁹ Послушај сад мој савет који ћу ти дати и Бог ће бити с тобом: ти заступај народ пред Богом и износи њихове спорове пред Бога.

²⁰ Објашњавај им уредбе и законе и упућуј их на пут којим треба да иду и на дела која треба да чине.

²¹ Али издвој од свег народа способне људе, богобојазне и поуздане, који мрзе мито, и постави их за главаре над скупинама од хиљаду, стотину, педесет и десет.

²² Нека они суде народу у свако доба, а пред тебе нека износе веће спорове. Мање спорове нека решавају сами. Олакшај себи терет: нека га они с тобом носе.

²³ Ако овако учиниш, и Бог ти тако заповеди, моћи ћеш да издржиш, а сав ће овај народ задовољно отићи својој кући.“

²⁴ Мојсије је послушао савет свога таста, па је учинио како је овај рекао.

²⁵ Мојсије је изабрао способне људе од свих Израиљаца, и поставио их за главаре народу:

начелнике над скупинама од хиљаду, стотину, педесет и десет,

²⁶ да суде народу у свако доба. Теже случајеве су износили пред Мојсија, а све мање спорове су решавали сами.

²⁷ Затим Мојсије отпреми свога таста, те се овај врати у своју земљу.

19

На Синају

¹ Првог дана трећег месеца изласка из Египта, на сам тај дан, Израиљци дођу у Синајску пустињу.

² Они су били кренули из Рафидина, па су дошли у Синајску пустињу. Израиљци су се утаборили ту, у пустињи, пред гором.

³ Мојсије се успне к Богу, а Господ га позове с горе и рече му: „Овако реци дому Јаковљевој, обзнани Израиљцима:

⁴ „Ви сте видели шта сам учинио Египћанима и како сам вас носио на орловским крилима и довео вас к себи.

⁵ А сад, ако будете пажљиво слушали мој глас и држали мој савез, бићете ми најдрагоценија својина међу свим народима, јер моја је сва земља.

⁶ Ви ћете ми бити царство свештеника и свети народ.” Ово су речи које ћеш пренети израиљском народу.“

⁷ Мојсије се врати, окупи народне старешине и пренесе им све што му је Господ заповедио.

⁸ А сав народ одговори у један глас: „Учинићемо све што је Господ рекао.“ Мојсије је пренео Господу што је народ рекао.

⁹ Господ рече Мојсију: „Ево, ја ћу доћи к теби у густом облаку да народ чује кад будем говорио с тобом, да ти заувек верују.“

Кад је Мојсије пренео Господу речи народа,

¹⁰ Господ му рече: „Иди к народу и посвети их данас и сутра. Нека оперу своју одећу.

¹¹ Трећег дана нека буду спремни, јер ће трећег дана Господ сићи на гору Синај на очи свег народа.

¹² Означи границу око горе за народ, и реци им: 'Пазите да се не пењете на гору нити да се дотичите њеног подножја! Ко се дотакне брда, сигурно ће умрети.

¹³ Ничија рука нека га се не дотиче, јер ће такав бити засут камењем или устрељен стрелом; било животиња или човек, нека не остане на животу. Кад се зачује отегнути глас овнујског рога, тада нека се попну на гору.“

¹⁴ Мојсије сиђе с горе к народу и посвети народ. Они оперу своју одећу.

¹⁵ Мојсије им нареди: „Будите спремни за трећи дан. Не дотичите се жена!“

¹⁶ А трећега дана, у сам освит, разлегне се грмљавина, муње почну да севају, а густ се облак надвије над гором. Глас трубе снажно одјекну, а сав народ у табору задрхта од страха.

¹⁷ Мојсије поведе народ из табора у сусрет Богу. Стали су у подножју горе.

¹⁸ Цела гора Синај је била обавијена димом, јер је Господ на њу сишао у огњу. Дим се дизао као из пећи, а сва се гора тресла.

¹⁹ Звук трубе бивао је све јачи и јачи. Мојсије је говорио, а Бог му је гласно одговарао.

²⁰ И тако је Господ сишао* на гору Синај, на њен врх. Тада је Господ позвао Мојсија да се успне на врх горе. Мојсије се успне.

²¹ Господ рече Мојсију: „Сиђи и упозори народ да се не пробија према Господу да га види, иначе ће многи изгинути.

²² А свештеници који прилазе Господу нека се посвете, да их Господ не би побио.“

²³ „Народ не може да узиђе на гору Синај – рече Мојсије – јер си нас ти сам опоменуо: 'Означи границе око горе и прогласи је светом.'“

²⁴ „Сиђи, па се успни с Ароном – рече Господ Мојсију. Али свештеници и народ нека се не пробијају горе, ка Господу, да их не би побио.“

²⁵ Мојсије сиђе к народу и саопшти му све то.

20

Десет заповести

¹ И Бог изговори све ове речи:

² „Ја сам Господ, Бог твој, који сам те извео из земље египатске, из куће ропства.

³ Немој имати друге богове осим мене.

⁴ Не прави себи идола, ни обличја од било чега што је горе на небесима, или доле на земљи, или у води под земљом.

⁵ Не клањај им се, нити им служи. Јер сам ја, Господ, твој Бог, љубоморни Бог, који кажњава децу због кривице њихових отаца, до трећег и четвртог колена – оних који ме мрзе,

* **19:20** Ово је пример сажимајућег наратива, с обзиром да је Господ већ сишао на гору, према стиху 16.

⁶ али исказујем милост хиљадама који ме љубе и врше моје заповести.

⁷ Не узимај узалуд име Господа, Бога свога, јер неће пред Господом бити без кривице онај који узалуд изговара његово име.

⁸ Сећај се дана суботњег и посвећуј га.

⁹ Шест дана ради и обављај све своје послове.

¹⁰ А седми дан је субота Господу, твоме Богу. Не ради никаква посла, ни ти, ни твоји синови и ћерке, ни твоје слуге и слушкиње, ни твоја стока, ни странац који живи у твојим градовима.

¹¹ Па и Господ је за шест дана створио небо, земљу и море и све што је у њима, а у седми дан је починуо. Зато је Господ благословио и посветио дан суботњи.

¹² Поштуј свога оца и своју мајку, да би ти се продужили дани на земљи коју ти даје Господ, Бог твој.

¹³ Не убиј!

¹⁴ Не чини прељубе!

¹⁵ Не кради!

¹⁶ Не сведочи лажно против ближњег свога!

¹⁷ Не пожели кућу ближњег свога, ни жену његову, ни слугу његовог, ни слушкињу његову, ни вола његовог, ни магарца његовог, нити ишта што припада твоме ближњему.“

¹⁸ Сав народ је био сведок грмљавине и севања, сви су чули глас трубе и видели* како се гора дими. Дрхтали су и стајали подаље.

¹⁹ Онда су рекли Мојсију: „Ти нам говори, а ми ћемо слушати. Нека нам Бог не говори више, иначе

* **20:18** Према Самарјанском Петокњижју, народ се бојао, што је јасно из ст. 20, из Мојсијевих речи, али и реакције Адама и Еве на Божију посету након пада у грех.

ћемо умрети!“

²⁰ „Не бојте се – одговори Мојсије народу – Бог је дошао да вас испита, те да побуди свој страх у вама, како не бисте грешили.“

²¹ Тако је народ остао подаље, а Мојсије је приступио густој тами где је био Бог.

О идолима и жртвеницима

²² Господ рече Мојсију: „Овако реци Израиљцима: ’Видели сте да сам говорио с вама с неба.

²³ Зато не правите уз мене богове од сребра, нити правите себи богове од злата.

²⁴ Начини ми жртвеник од земље и на њему ми приноси жртве свеспалнице и жртве мира, своју ситну и крупну стоку. На сваком месту где одредим да се моје име спомиње, доћи ћу к теби и благословити те.

²⁵ А ако ми будеш градио жртвеник од камена, не гради га од тесаног камена, јер ако спустиш своје длето на њега, оскрнавићеш га.

²⁶ Не узлази до мог жртвеника по степеницама, да се не покаже твоја голотиња.

21

¹ Ово су прописи које ћеш им изложити:

Закон о робовима

² Ако купиш Јеврејина за роба, нека ти служи шест година. Седме године нека оде као слободан човек, без икаквог дуга.

³ Ако дође сам, нека сам и оде. А ако има жену, нека његова жена оде с њим.

⁴ Ако му његов господар да жену, и она му роди синове или ћерке, жена и њена деца нека припадну господару, а он нека иде сам.

⁵ Али ако роб каже: 'Волим свога господара, своју жену и своју децу, нећу да будем слободан',

⁶ нека га његов господар доведе к Богу*. Затим нека га његов господар приведе к вратима или доворотнику, и пробуши му шилом ухо, па нека му служи заувек.

⁷ Прода ли ко своју ћерку за слушкињу, она неће бити ослобођена као мушки робови.

⁸ Ако није по вољи своме господару, који ју је одредио за себе, нека јој допусти да се откупи. Страном народу је не сме продавати, јер није поступао с њом по договору.

⁹ А ако је одреди за свога сина, мора поступати с њом као с ћерком.

¹⁰ Уколико се ожени другом женом, не сме првој ускраћивати храну, одећу и брачне односе.

¹¹ А ако јој ускрати ово троје, слободна је да оде без откупнине.

Убиство

¹² Ако ко удари човека и убије га, нека се свакако казни смрћу.

¹³ Али ако то не уради намерно, него Бог допусти да му рука то учини, одредићу ти место где може побећи.

¹⁴ Ако ко намерно нападне свога ближњег и на превару га убије, одвуци га и од мога жртвеника, да се погуби.

¹⁵ Ко удари свога оца или своју мајку, нека се свакако казни смрћу.

¹⁶ Ко отме човека и прода га, или га држи у својој власти, нека се свакако казни смрћу.

* **21:6** Или: судији.

17 Ко прокуне свога оца или своју мајку, нека се свакако казни смрћу.

Туча

18 Ако се људи посвађају, па један удари другог каменом или песницом, али овај не умре, него падне у постељу,

19 али се касније опорави и почне да излази уз помоћ штапа, опрашта се ономе који га је ударио. Ипак, тај мора да му плати за губитак времена и да се побрине за његово потпуно оздрављење.

20 Ко удари свога слугу или слушкињу штапом, и они умру од његовог ударца, тај нек се казни.

21 Али ако се слуга опорави након дан-два, онда власник неће бити кажњен, јер је слуга његова својина.

22 Ако се људи потуку и ударе трудну жену, те она побаци, али не буде друге штете, кривац мора да плати одштету коју њен муж затражи, уз одобрење судија.

23 Буде ли какве друге штете, казна нека буде: живот за живот,

24 око за око, зуб за зуб, рука за руку, нога за ногу,

25 опекотина за опекотину, рана за рану, модрица за модрицу.

26 Ако ко удари свога роба или робињу у око и избије га, нека га ослободи због ока.

27 Ако ко своме робу или робињи избије зуб, нека га ослободи због зуба.

Одштета

28 Ако во убоде човека или жену и усмрти их, заспи вола камењем. Његово месо не сме да се једе. Његов власник ослобађа се кривице.

²⁹ Али ако је во убадао и раније, а његов власник, и поред тога што је био опоменут није пазео на вола, па во усмрти човека или жену, во нека се заспе камењем. Његов власник нека се такође погуби.

³⁰ Међутим, ако се од њега тражи новчана надокнада, он може да откупи свој живот, ако плати све што се од њега тражи.

³¹ Ако во убоде дечака или девојчицу, на њему ће се применити исти законски поступак.

³² Ако во убоде роба или робињу, његов власник нека исплати тридесет сребрних шеке[†] њиховом господару, а во нека се каменује.

³³ Ако неко отвори бунар или ископа бунар, али га не покрије, па у њега упадне во или магарац,

³⁴ власник бунара мора да плати његовом власнику одштету у новцу. Угинула животиња нека припадне њему.

³⁵ Ако нечији во убоде вола који припада неком другом и усмрти га, нека продају живог вола, па нека поделе новац. Мртвог вола нека такође поделе.

³⁶ Међутим, ако се зна да је во убадао и раније, а његов га господар није чувао, он мора да надокнади вола за вола. Мртва животиња нека припадне њему.

22

Крађа

¹ Ако неко украде вола или грло ситне стоке, па их закоље или их прода, мора да их надокнади: пет говеда за једног вола и четири овце за једну овцу.

² Ако се лопов затекне док проваљује, па му се зада ударац од кога умре, онај који га убије неће одговарати за проливену крв.

³ Али ако се то деси по изласку сунца, одговараће за проливену крв.

[†] **21:32** Око 345 gr.

Лопов мора да надокнади штету. Ако нема ништа, треба га продати да отплати што је украо.

⁴ Ако се украдено живинче нађе живо у његовом власништву, било во, магарац или грло ситне стоке, мора да га плати двоструко.

Одштета

⁵ Ако неко напаса своју стоку у нечијем пољу или винограду и допусти јој да га обрсти, нека надокнади штету најбољим уродом из свога поља или из свога винограда.

⁶ Ако избије пожар и захвати жбуње, па спали жито у снопу, класу или на целом пољу, онај који је изазвао пожар мора да надокнади штету.

⁷ Ако неко повери своје ближњему новац или ствари на чување, а неко то украде из куће тог човека, лопов, ако се нађе, мора да плати двоструко.

⁸ Ако се лопов не пронађе, власник куће нека ступи пред Бога*, да се утврди да није положио руку на добра свога ближњег.

⁹ У свим случајевима кршења закона о имовини – радило се о волу, магарцу, ситном грлу стоке, одећи, или било којој изгубљеној ствари за коју се тврди: 'То је моје!', спор две стране мора да се изнесе пред Бога. Онај кога Бог прогласи за кривца мора да плати двоструко своје ближњему.

¹⁰ Ако неко повери своје ближњему магарца, вола, грло ситне стоке или било какво живинче на чување, па оно угине, повреди се, или га неко одведе, а нема сведока,

¹¹ нека се чувар зауне пред Господом да није положио руку на добра свога ближњег. Власник нека пристане на то, а чувар не мора да надокнади ништа.

* **22:8** Или: судије.

¹² Али ако му је украо живинче, мора да надокнаду штету власнику.

¹³ Ако дивља звер растргне живинче, нека га донесе као доказ, па неће морати да надокнади штету за растргнуто живинче.

¹⁴ Ако неко позајми од свог ближњег живинче, али се оно осакати или угине док је власник био одсутан, нека надокнади штету.

¹⁵ Уколико је власник био присутан, не мора да плати одштету. Ако је власник унајмио живинче, цена најма покрива губитак.

Друштвени и морални закони

¹⁶ Ако неко заведе девојку која није заручена и легне с њом, нека плати мираз за њу, па нека је узме за жену.

¹⁷ Ако њен отац одбије да му је да, заводник нека плати новчани износ у вредности мираза за девојку.

¹⁸ Не остављај врачару у животу.

¹⁹ Ко облежи живинче, нека се свакако погуби.

²⁰ Ко принесе жртву другим боговима, осим самом Господу, нека се истреби.

²¹ Не поступај лоше са дошљаком нити га угњетавај, јер сте и ви били дошљаци у Египту.

²² Не тлачи удовицу или сироче.

²³ Јер, ако их будеш тлачио, и они завапе к мени, сигурно ћу услишити њихове вапаје.

²⁴ Мој гнев ће планути, па ћу вас побити мачем. Тада ће ваше жене постати удовице, а ваша деца сирочад.

²⁵ Ако позајмиш новац некоме из мога народа, сиромашу у твојој средини, не поступај с њим као зајмодавац: не захтевај камату од њега.

²⁶ Ако узмеш у залог огртач свога ближњег, врати му га пре него што сунце зађе,

²⁷ јер му је његов огртач једини покривач за тело. У чему ће, иначе, спавати? Међутим, кад завапи к мени, ја ћу га услишити, јер ја сам милосрдан.

²⁸ Не проклињи Бога, нити говори ружно о кнезу свога народа.

²⁹ Не оклевај да ми принесеш од обиља свога жита и од свога младог вина и уља.

Мени ћеш дати првенца од својих синова.

³⁰ Исто ћеш чинити и са крупном и ситном стоком: седам дана нека остане са својом мајком, а осмог дана га донеси к мени.

³¹ Будите народ посвећен мени: не једите месо животиње коју је растргла дивља звер, него га баците псима.

23

Закони о праведности и самилости

¹ Не шири лажне гласине. Не пристај уз зликовца да сведочиш лажно.

² Не следи већину да чиниш зло, нити се приклањај већини у извртању правде кад сведочиш у парници.

³ Не буди пристрасан према сиромашу у његовој парници.

⁴ Ако наиђеш на залуталог вола или магарца свог непријатеља, свакако му га мораш довести натраг.

⁵ Кад видиш магарца онога који те мрзи да је пао под својим теретом, не остављај га тако; мораш да му помогнеш да се подигне са својим теретом.

⁶ Не изврћи правду на штету свог сиромаша у његовој парници.

⁷ Клони се лажних оптужби, не убијај невиног и праведног, јер ја нећу опростити зликовцу.

⁸ Не примај мито, јер мито заслепљује оне који јасно виде и изврће речи праведника.

⁹ Не угњетавајте дошљака, јер знате како је дошљаку. Па и сами сте били дошљаци у Египту.

Закони о суботи

¹⁰ Шест година засејавај земљу и убири њен род.

¹¹ Седме године је остави да почива необрађена, да се од ње хране сиромаси твога народа. Што остане, нека дивље животиње поједу. Исто тако ћеш чинити са твојим виноградом и твојим маслињаком.

¹² Шест дана ради свој посао, а седмога дана престани са радом, да се одмори твој во и твој магарац, и да одахне син твоје слушкиње и дошљак.

¹³ Добро пазите на све што сам вам рекао. Не призивајте имена других богова. Нека их твоја уста не изусте.

Празници

¹⁴ Трипут годишње одржавај празнике у моју част.

¹⁵ Слави празник Бесквасних хлебова: седам дана једи бесквасни хлеб, како сам ти и заповедио. Чини то у одређено време у месецу авиву, јер си тог месеца изашао из Египта.

Нека се нико не појављује преда мном празних руку!

¹⁶ Слави и празник жетве првим плодовима од уroda што га сејеш на пољу.

Такође слави и празник бербе на крају године, кад с поља купиш плодове свога рада.

¹⁷ Трипут годишње нека се сви твоји мушки појаве пред Господом Богом.

¹⁸ Не приноси ми крв жртве с нечим што садржи квасац.

Сало од жртве принесене за мој празник, нека не остане до јутра.

¹⁹ Најбоље првине своје земље донеси у Дом Господа, свога Бога.

Не кувај јаре у млеку његове мајке.

Обећања и упутства

²⁰ Ево, ја шаљем Анђела пред тобом да те чува на путу, док те не доведе до места које сам припремио.

²¹ Чувај га се и слушај га. Не противи му се; он неће праштати ваше преступе, јер је моје име у њему.

²² Али ако га заиста будете слушали и радили све што вам кажем, ја ћу бити непријатељ твојим непријатељима и противник твојим противницима.

²³ Јер, мој Анђео ће ићи пред тобом и довести те до Аморејаца, Хетита, Фережана, Хананаца, Евејаца и Јевусејаца, и ја ћу их истребити.

²⁴ Не клањај се њиховим боговима, нити им служи. Не поводи се за оним што они чине, него поруши њихове идоле и поразбијај њихове свете стубове.

²⁵ Служите Господу, своме Богу, па ће благословити твој хлеб и воду. Ја ћу уклањати пошаст од тебе.

²⁶ У твојој земљи неће бити пометкиње нити нероткиње. Ја ћу ти дати пун животни век.

²⁷ Ја ћу послати свој ужас пред тобом; бацићу у пометњу сваки народ који сусретнеш, и учинити да твоји непријатељи окрену леђа и побегну од тебе.

²⁸ Стршљене ћу послати пред тобом да нагнају у бег Евејце, Хананце и Хетите испред тебе.

²⁹ Нећу их истерати пред тобом за годину дана, да земља не опусте и да се дивље животиње не размноже на твоју штету.

³⁰ Тераћу их мало по мало пред тобом, док се не умножиш и запоседнеш земљу.

³¹ Поставићу ти границе: од Црвеног мора* до Филистејског мора†, и од пустиње до Еуфрата. Наиме, ја ћу у ваше руке предати становнике земље, које ћеш истерати пред собом.

³² Не склапај савез са њима и са њиховим боговима.

³³ Не дај им да се населе у твојој земљи, да те не наведу да грешиш против мене. Јер ако будеш служио њиховим боговима, они ће ти бити замка.”

24

Потврђен савез

¹ Бог рече Мојсију: „Попни се к Господу, ти, Арон, Надав и Авијуд, те седамдесет израиљских старешина. Поклоните се издалека.

² Нека само Мојсије приступи Господу. Остали нека не прилазе. Народ нека се не пење с њим.“

³ Мојсије оде и исприча народу све Господње речи и све уредбе. Народ одговори у један глас: „Вршићемо све речи што их је Господ изрекао.“

⁴ Мојсије је написао све речи Господње.

Следећег јутра је поранио и подигао жртвеник у подножју горе и дванаест стубова за дванаест израиљских племена.

⁵ Затим је послао израиљске младиће да принесу жртве свеспалнице и да жртвују Господу јунце као жртве мира.

⁶ А Мојсије узме половину крви и улије је у посуде, а другу половину излије на жртвеник.

* **23:31** Јеврејски Јам-Суф, а назив Црвено море долази из Септуагинте и Вулгате. Из 1. Цар 9,26 и 5. Мој 1,40 је јасан његов положај, где се спомиње град Елат на северној обали, где је данас Акапски залив.

† **23:31** Средоземно море.

⁷ Онда је узео Књигу савеза и гласно је прочитао народу. Они одговорише: „Вршићемо све што је Господ рекао, и покоравати се *томе*.“

⁸ Мојсије је, затим, узео крв и њоме пошкропио народ, и рекао: „Ево крви савеза који је Господ склопио са вама на темељу свих ових речи.“

⁹ После тога се Мојсије попео са Ароном, Надавом, Авијудом и седамдесеторицом израиљских старешина.

¹⁰ Они су видели Бога Израиљевог. Под његовим ногама је било нешто као постоље од чистог сафира, јасно као сâмо небо.

¹¹ Бог није дизао своју руку на главаре Израиљаца. Гледали су Бога, јели и пили.

¹² Господ рече Мојсију: „Попни се к мени на гору. Остани тамо, а ја ћу ти дати камене плоче са Законом и заповестима које сам написао за њихову поуку.“

¹³ Мојсије устане са својим помоћником Исусом Навином, и Мојсије се попне на гору Божију.

¹⁴ Старешинама је рекао: „Ви нас чекајте овде, док се не вратимо. Ево, Арон и Ор су са вама. Ко буде имао неки спор, нека се обрати њима.“

¹⁵ Мојсије се попне на гору, а облак прекрије гору.

¹⁶ Слава Господња се спустила на гору Синај, и облак ју је обавијао шест дана. Седмог дана *Господ* позове Мојсија из облака.

¹⁷ Очима Израиљаца је слава Господња на врху горе изгледала као сажижући огањ.

¹⁸ Мојсије је ушао усред облака и попео се на гору. На гори је Мојсије провео четрдесет дана и четрдесет ноћи.

25

Упутства за грађење светог Шатора

¹ Господ рече Мојсију:

² „Реци Израиљцима да ми прикупе прилог. Примајте прилог од сваког човека који од срца даје прилог за мене.

³ Ово је прилог који ћете примати од њих:

злато, сребро, бронзу;

⁴ љубичасту, скерлетну и тамно црвену тканину, фини лан и кострет;

⁵ овнујске коже обојене у црвено, fine коже; багремово дрво;

⁶ уље за светло, зачине за уље помазања и миомирисни кад;

⁷ оникс и друго драго камење за укивање у оплећак и напрсник.

⁸ Затим ми саградите Светилиште, па ћу се настанити међу њима.

⁹ Направи ово Пребивалиште и све посуђе за њега тачно према нацрту који ћу ти показати.

Ковчег савеза

¹⁰ Они нека направе Ковчег од багремовог дрвета; два и по лакта дуг, лакат и по широк и лакат и по висок*.

¹¹ Обложи га чистим златом, изнутра и споља, и начини око њега златан венац.

¹² Затим излиј четири златна колута и прикуј их на његове четири стране; два колута на једну страну и два колута на другу.

¹³ Онда начини дршке од багремовог дрвета и обложи их златом.

* **25:10** Око 1,25 m дуг, око 75 cm широк и висок.

14 Провуци их кроз колутове с обе стране Ковчега да се Ковчег носи о њима.

15 Дршке нека остану у колутима на Ковчегу; нека се из њих не извлаче.

16 У Ковчег стави Сведочанство које ћу ти дати.

Поклопац

17 Поклопац за Ковчег направи од чистог злата. Нека буде дуг два и по лакта и широк лакат и по†.

18 Затим направи два херувима од кованог злата. Прикуј их на оба краја поклопца;

19 једног херувима на један крај, а другог херувима на други крај поклопца. Причврсти их на обе стране поклопца, тако да с њим чине једну целину.

20 Херувими нека имају подигнута крила према горе, тако да заклањају поклопац. Нека стоје лицем окренути један према другоме, тако да им лица буду окренута према поклопцу.

21 Поклопац стави на Ковчег, а у Ковчег стави Сведочанство које ћу ти дати.

22 Састајаћу се с тобом код поклопца, између два херувима што су на Ковчегу сведочанства, и тамо ти саопштавати све заповести за Израиљце.

Сто за посвећене хлебове

23 Направи сто од багремовог дрвета. Нека буде два лакта дуг, један лакат широк и један и по лакат висок‡.

24 Обложи га чистим златом, и обрubi га златним појасом.

25 Направи му и длан§ широки оквир око њега, и обрubi га златним појасом.

26 Затим му направи четири златна колута и постави их на његова четири ножна угла.

† 25:17 Око 1,25 m дуг и око 75 cm широк. ‡ 25:23 Око 1 m дуг, 50 cm широк и 75 cm висок. § 25:25 Око 7,5 cm.

²⁷ Колутови нека буду под оквиром да држе дршке за ношење стола.

²⁸ Дршке направи од багремовог дрвета и обложи их златом. О њима ће се носити сто.

²⁹ Направи за њега: тањире, чаше, врчеве и пехаре за изливање приноса. Направи их од чистог злата.

³⁰ На сто постављај хлеб да стално буде преда мнош.

Свећњак

³¹ Свећњак направи од чистог злата. Његово постоље, сталак, чашице, пупољке и латице – искуј из једног комада.

³² Нека се грана у шест кракова: три крака с једне стране сталка и три крака с друге стране сталка.

³³ На једном краку нека буду три чашице у облику бадемовог цвета, свака с пупољцима и латицама. На другом краку нека такође буду три чашице у облику бадемовог цвета, свака с пупољцима и латицама. Тако нека буде са свих шест кракова који избијају из свећњака.

³⁴ Сâм свећњак нека има четири чашице у облику бадемовог цвета, свака с пупољцима и латицама.

³⁵ Један пупољак нека буде испод прва два крака, други пупољак испод друга два крака, и трећи пупољак испод последња два крака. Тако нека буде са свих шест кракова који избијају из свећњака.

³⁶ Пупољци и кракови нека чине једну целину са свећњаком. Све то нека буде исковано од једног комада чистог злата.

³⁷ Направи и седам светиљки и постави их да осветљавају простор испред њега.

³⁸ Машице и пепељаре направи од чистог злата.

³⁹ За све посуђе нека се употреби један талант* чистог злата.

* 25:39 Око 34 kg.

⁴⁰ Гледај да направиш то према нацрту који ти је показан на гори.

26

Пребивалиште Божијег присуства

¹ Пребивалиште направи од десет завеса: од финог лана, те од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине. На њима нека буду вештином уметника извезени херувими.

² Дужина сваке завесе нека буде двадесет осам лаката, а ширина четири лакта^{*}. Све завесе нека буду исте мере.

³ Пет завеса нека буду спојене једна за другу, а тако и других пет завеса нека буду спојене једна за другу.

⁴ Затим начини петље од љубичасте тканине при рубу последње завесе спојенога дела, а то исто начини при рубу последње завесе у другој половини спојеног дела.

⁵ Направи педесет петљи на првој завеси и педесет петљи при рубу последње завесе другог спојеног дела. Петље нека буду једна наспрам друге.

⁶ Затим направи педесет златних копчи. Завесе ћеш копчама саставити једну с другом, тако да Пребивалиште буде једна целина.

⁷ Потом од козје длаке направи завесе за Шатор поврх Пребивалишта; направи једанаест завеса.

⁸ Свака завеса нека буде тридесет лаката дуга и четири лакта широка[†]; свих једанаест завеса нека буду исте мере.

^{*} **26:2** Око 14 m дуге и око 2 m широке. [†] **26:8** Око 15 m дуге и око 2 m широке.

⁹ Првих пет завеса састави посебно, а тако и осталих шест завеса састави посебно. Шесту завесу удвостручи на предњој страни Шатора.

¹⁰ Затим направи педесет петљи на рубу првог спојеног дела, и педесет петљи на рубу другог спојеног дела.

¹¹ Онда направи педесет бронзаних копчи, па их прикопчај за петље да спајају Шатор у једну целину.

¹² Од преосталих завеса, једном половином покриј задњу страну Пребивалишта.

¹³ Остатак завеса нека виси по један лакат[‡] дуж обе стране Шатора, да га покрива.

¹⁴ Затим направи покривач за Шатор од овнујских кожа обојених у црвено, а поврх њега покривач од финих кожа.

¹⁵ Направи и даске од багремовог дрвета за Пребивалиште, које ће стајати усправно.

¹⁶ Дужина сваке даске биће десет лаката, а ширина један и по лакат[§].

¹⁷ Свака даска нека има два клина, тако да даске стоје усправно једна уз другу. Тако учини са сваком даском за Пребивалиште.

¹⁸ Направи даске за Пребивалиште: двадесет дасака за јужну страну,

¹⁹ и четрдесет сребрних подножја испод двадесет дасака – два подножја испод једне даске, за њена два клина, и два подножја испод друге даске, за њена два клина.

²⁰ Тако и на северној страни Пребивалишта нека буде двадесет дасака

²¹ са четрдесет сребрних подножја – два подножја испод једне даске, и по два подножја испод сваке наредне даске.

[‡] **26:13** 1 лакат око 50 cm. [§] **26:16** Дужина око 5 m а ширина око 75 cm.

²² За западну страну Пребивалишта направи шест дасака.

²³ За углове на задњој страни Пребивалишта направи две даске.

²⁴ Нека стоје једна уз другу спојене на дну, а на врху нека буду спојене једним обручем. Нека тако обадве чине два угла.

²⁵ Дакле, нека буде укупно осам дасака и шеснаест сребрних подножја; по два подножја за сваку даску.

²⁶ Направи пречаге од багремовог дрвета; пет пречага за даске на једној страни Пребивалишта,

²⁷ пет пречага за даске на другој страни Пребивалишта, и пет пречага за даске на задњој страни Пребивалишта, према западу.

²⁸ Средња пречага нека се пружа средином дасака с једног краја на други.

²⁹ Даске обложи златом, а обруче за пречаге направи од злата. Пречаге обложи златом.

³⁰ Подигни Пребивалиште према нацрту који ти је показан на гори.

Завеса

³¹ Направи завесу од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и финог лана, а на њој извези херувиме уметничком вештином.

³² Окачи је на четири златом обложена стуба од багремовог дрвета, са кукама од злата. Нека стоје на четири сребрна подножја.

³³ Завесу окачи за копче, па донеси тамо, иза завесе, Ковчег сведочанства. Завеса ће вам делити Светињу од Светиње над светињама.

³⁴ Стави поклопац на Ковчег сведочанства у Светињи над светињама.

³⁵ Сто постави изван завесе, а свећњак на јужну страну Пребивалишта, насупрот стола. Сто постави на северну страну.

³⁶ Направи застор за улаз у Шатор од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, те од финог лана – везом извезен.

³⁷ За застор направи пет стубића од багремовог дрвета и обложи их златом. Куке за њих нека буду од злата. Излиј за њих пет бронзаних подножја.

27

Жртвеник

¹ Направи жртвеник од багремовог дрвета. Нека буде четвртастог облика: пет лаката дуг, пет лаката широк, и три лакта висок*.

² На његова четири угла направи рокове, тако да жртвеник и рогови чине једну целину. Жртвеник обложи бронзом.

³ Затим направи лонце за уклањање пепела, лопатице, котлиће и машице. Све посуде начини од бронзе.

⁴ Направи за жртвеник решетку од бронзе, у облику мреже. На мрежи начини четири бронзана обруча за њена четири угла.

⁵ Мрежу причврсти за оквир испод жртвеника, тако да досеже до половине жртвеника.

⁶ Онда направи дршке за жртвеник од багремовог дрвета и обложи их бронзом.

⁷ Дршке нека се провуку кроз колутове с обе стране жртвеника, ради ношења.

⁸ Направи га од дасака, и нека буде шупаљ. Како ти је показано на гори, тако нека буде направљен.

* **27:1** Око 2,5 m дуг и широк, и око 1,5 m висок.

Двориште

⁹ Направи двориште за Пребивалиште. На јужној страни, завесе за двориште нека буду од финог лана, дужине стотину лаката[†] за ту страну.

¹⁰ Нека буду окачене о двадесет стубова са двадесет бронзаних подножја. Куке и шипке за стубове нека буду од сребра.

¹¹ Дужина завесе на северној страни такође нека буде стотину лаката. Нека буде двадесет стубова са двадесет бронзаних подножја. Куке и шипке за стубове нека буду од сребра.

¹² Ширину дворишта, његову западну страну, нека покрива педесет лаката[‡] завесе. И тамо нека буде десет стубова са десет подножја.

¹³ Ширина дворишта на истоку нека буде педесет лаката[§].

¹⁴ Завесе с једне стране улаза нека су петнаест лаката^{*} дуге, са своја три стуба и њихова три подножја.

¹⁵ Завесе за другу страну улаза нека су такође петнаест лаката дуге, са своја три стуба и њихова три подножја.

¹⁶ За дворишни улаз дај да се везом извезе двадесет лаката[†] дуг застор од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и финог лана. Нека буде на четири стуба и њихова четири подножја.

¹⁷ Сви стубови око дворишта нека буду спојени сребрним кукама. Њихова подножја нека буду од бронзе.

[†] 27:9 Око 50 m дужине. [‡] 27:12 Око 25 m дужине. [§] 27:13 Око 50 m дужине. ^{*} 27:14 Око 7,5 m дужине. [†] 27:16 Око 10 m.

¹⁸ Дужина дворишта нека буде стотину лаката, ширина педесет лаката, а висина пет лаката[‡], са завесама од финог лана и бронзаним подножјима.

¹⁹ Све потрепштине за Пребивалиште, чему год да служе, његови кочићи, као и сви кочићи за двориште, нека буду од бронзе.

Уље за свећњак

²⁰ Заповеди Израиљцима да ти донесу чистог, свеже исцеђеног, маслиновог уља за свећњак, да светло стално гори.

²¹ Арон и његови синови ће га постављати у Шатору од састанка, изван завесе која је испред Сведочанства, да гори пред Господом, од вечери до јутра. То је трајна уредба за Израиљце, од нараштаја до нараштаја.

28

Свештеничка одора

¹ Издвој од Израиљаца свог брата Арона и његове синове: Надава, Авијуда, Елеазара и Итамара, па их доведи к себи, да ми служе као свештеници.

² Направи свету одору за свог брата Арона на част и украс.

³ Реци свим вештим људима које сам обдарио мудрошћу да направе одору за његово посвећење, да би ми служио као свештеник.

⁴ Овакву ће одору направити: напрсник, оплећак, плашт, везену кошуљу, турбан и појас. Такву ће одору направити за твог брата Арона и за његове синове, да ми служе као свештеници.

⁵ Нека употребе за њу злато, љубичасту, скерлетну и тамно црвену тканину и фини лан.

[‡] **27:18** Око 50 m дужине, око 25 m ширине и 2,5 m висине.

Оплећак – Ефод

⁶ Оплећак нека направе од злата, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и од финог лана – вешто извезеног.

⁷ Нека на њему буду две нараменице да причвршћују оба његова краја.

⁸ Појас којим ће се оплећак опасивати нека такође буде од злата, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине и финог лана, тако да с њим сачињава један комад.

⁹ Затим узми два драга камена оникса и у њих урежи имена Израиљевих синова:

¹⁰ шест имена на једном камену и шест осталих имена на другом камену, према реду њиховог рођења.

¹¹ Урежи имена синова Израиљевих у два камена као што златар урезује печате на прстење, и опточи их златним оквиром.

¹² Уметни та два драга камена у нараменице оплећка у сећање на синове Израиљеве. Арон ће их носити на раменима пред Господом као потсетник.

¹³ Онда направи два колута од злата,

¹⁴ и два ланчића од чистог злата у облику уплетене узице, па их причврсти за колутове.

Напрсник за пресуђивање

¹⁵ Напрсник за пресуђивање направи уметничком вештином. Направићеш га на исти начин као оплећак: од злата, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и финог лана.

¹⁶ Нека буде у облику четвороугла, удвојен; педаљ* дуг и педаљ широк.

¹⁷ Поређај на њему четири реда драгог камења. У првом реду: рубин, топаз и смарагд;

* **28:16** Око 23 cm.

¹⁸ у другом реду: малахит, сафир и дијамант;

¹⁹ у трећем реду: хијацинт, ахат и аметист;

²⁰ а у четвртом реду: хрисолит, оникс и јаспис.

Нека буду опточени златним оквиром.

²¹ То драго камење представљаће имена дванаест синова Израиљевих; на сваком ће бити урезано, као на печату на прстењу, по једно име за свако од дванаест племена.

²² Направи за напрсник ланчиће од чистог злата у облику уплетене узице.

²³ Затим направи за напрсник два златна колутића и причврсти их на два горња угла напрсника.

²⁴ Златне ланчиће привежи за два колутића на угловима напрсника.

²⁵ Оба краја ланчића привежи за два оквира, па их причврсти за две нарамнице с предње стране оплећка.

²⁶ Онда направи два колутића од злата и причврсти их за два доња угла напрсника, при рубу унутрашње стране до оплећка.

²⁷ Надаље, направи два колутића од злата и причврсти их за доњи крај нарамнице оплећка, на његовој предњој страни, код шава изнад појаса оплећка.

²⁸ Нека се колутићи напрсника привежу за колутиће оплећка узицом од пурпура, тако да напрсник стоји изнад појаса, како не би спадао с оплећка.

²⁹ Арон ће носити имена синова Израиљевих на напрснику за пресуђивање, на свом срцу, кад год буде улазио у Светињу, као стални потсетник пред Господом.

³⁰ У напрсник за пресуђивање стави Урим и Тумим, да буду на Ароновом срцу, кад год буде ступао пред

Господа. Арон ће их носити на срцу, те увек доносити пресуде међу Израиљцима пред Господом.

Плашт

³¹ Плашт за оплећак направи од љубичасте тканине.

³² У његовој средини нека буде прорез за главу. Руб око прореза нека се опшије везеним оковратником, да се плашт не би цепао.

³³ Затим свуда око руба плашта направи нарове од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, а између њих звончиће од злата:

³⁴ звонце од злата па нар, звонце од злата па нар, и тако свуда околу уз руб плашта.

³⁵ Нека га Арон има на себи кад врши службу, да се чује кад улази у Светињу пред Господа и кад излази – да не би умро.

³⁶ Направи плочицу од чистог злата и на њој урежи, као на печату: 'Посвећен Господу'.

³⁷ Привежи је љубичастом врпцом и постави је на врх турбана, с предње стране.

³⁸ Нека буде на Ароновом челу. Арон ће, пак, преузети на себе кривице које Израиљци почине при приношењу свих својих посвећених приноса. Плочица ће увек стајати на Ароновом челу, како би нашли смиловање пред Господом.

³⁹ Затим исткај кошуљу од лана, и направи турбан од лана, и везом извезени опасач.

⁴⁰ Ароновим синовима направи кошуље са опасачима и турбане, њима на част и украс,

⁴¹ па у њих обуци свог брата Арона и његове синове с њим. Затим их помажи, уведи у службу и посвети их, да ми служе као свештеници.

⁴² Направи им и гаће од лана да им покривају голи део тела, од струка до бедара.

⁴³ Нека их Арон и његови синови носе кад год улазе у Шатор од састанка, или кад приступају жртвенику да врше богослужење у Светињи над светињама, да не навуку кривицу на себе и умру.

Ово је трајна уредба за њега и његово потомство после њега.

29

Посвећење Арона и његових синова за свештеничку службу

¹ Овако ћеш поступити с њима да их посветиш за моје свештенство: узми једног јунца и два овна без мане;

² онда узми бесквасни хлеб, бесквасне колаче замешене с уљем, и бесквасне лепиње премазане уљем. Направи их од пшеничног брашна.

³ Стави их у једну кошару и у њој их принеси с јунцем и два овна.

⁴ Онда доведи Арона и његове синове на улаз у Шатор од састанка и опери их водом.

⁵ Затим узми одору и обуци Арона у кошуљу, огртач оплећка, оплећак и напрсник и опаши га извезеним појасом оплећка.

⁶ Стави му турбан на главу и на њој причврсти посветни натпис.

⁷ Затим узми уље за помазање и помажи га изливајући уље на његову главу.

⁸ Онда доведи његове синове, обуци им кошуље,

⁹ опаши их појасевима – како Арона тако и његове синове – и обавиј им турбане. Тако нека им припада свештенство према трајној уредби. Тако ћеш увести у службу Арона и његове синове.

Жртва за посвећење

¹⁰ Доведи онда јунца пред Шатор од састанка, а Арон и његови синови нека положи руке на његову главу.

¹¹ Ти онда закољи јунца пред Господом код улаза у Шатор од састанка.

¹² Узми нешто од крви јунца и прстом је намажи на роге жртвеника, а остатак крви излиј подно жртвеника.

¹³ Затим скини све сало око изнутрица, јетрену мрежицу, и оба бубрега с лојем, па то спали на жртвенику.

¹⁴ Месо јунца, његову кожу и балегу спали изван табора. То је жртва за грех.

¹⁵ Након тога узми једног овна, а Арон и његови синови нека положи руке на његову главу.

¹⁶ Закољи овна и узми нешто од његове крви, па њоме заплусни жртвеник са свих страна.

¹⁷ Овна исеци на комаде, опери му изнутрице и ноге, па их стави на остале делове и главу.

¹⁸ Затим целог овна спали на жртвенику. То је жртва свеспалница Господу, угодни мирис, паљена жртва за Господа.

¹⁹ Онда узми другог овна. Арон и његови синови нека положи руке на његову главу,

²⁰ а ти га закољи. Онда узми нешто крви и њоме намажи ресицу десног уха Ароновог, те ресицу десног уха његових синова, палац њихове десне руке, и палац њихове десне ноге. Остатком крви заплусни жртвеник са свих страна.

²¹ Затим узми нешто крви са жртвеника и уља за помазање, па њима пошкropи Арона и његову одежду, а тако и његове синове и њихове одежде. Тако ће бити посвећен он и његова одежа, као и његови синови и њихове одежде.

²² Потом узми сало од овна, сало с репа, сало око изнутрица, јетрену мрежицу, оба бубрега са салом

око њих, и десну плећку – јер је ован жртва за посвећење –

²³ затим један округли хлеб, један колач замешен с уљем, и једну лепињу из кошаре са бесквасним хлебом што је пред Господом.

²⁴ Све то положи на руке Арона и његових синова, па принеси жртву дизаницу пред Господом.

²⁵ Затим узми то из њихових руку, па спали на жртвенику поврх жртве свеспалнице, као угодни мирис пред Господом. То је паљена жртва Господу.

²⁶ Узми затим груди овна који је принесен за Ароново посвећење и принеси их као жртву дизаницу пред Господом. Тај део нека припадне теби.

²⁷ Посвети груди које су биле принесене као жртва дизаница и бут који је био принесен као жртвени дар од овна принесеног за посвећење Арона и његових синова.

²⁸ Арон и његови синови нека примају тај део од Израиљаца, јер је то жртва дизаница. Израиљци ће давати тај део када буду приносили жртве мира које се подижу Господу. Ово је трајна уредба.

²⁹ Аронове посвећене одежде нека припадну његовим синовима после њега; у њима нека буду помазани и уведени у службу.

³⁰ Син који га наследи као свештеник, нека их седам дана носи, кад уђе у Шатор од састанка да врши богослужење у Светињи.

³¹ Затим узми овна посвећења и скувај његово месо на светом месту.

³² Арон и његови синови нека једу месо од тог овна са хлебом из кошаре, на улазу у Шатор од састанка.

³³ Дакле, што је било принесено за њихово откупљење приликом њиховог увођења у службу

– то нека једу. Неовлашћен не сме то да једе, јер је посвећено.

³⁴ Ако преостане шта мяса и хлеба, спали на ватри; то не сме да се једе, јер је посвећено.

³⁵ Поступи са Ароном и његовим синовима онако како сам ти заповедио. Седам дана их уводи у службу.

³⁶ Сваког дана принеси јунца као жртву за грех – за откупљење. Принеси и жртву за грех да откупиш жртвеник, а затим га помажи да га посветиш.

³⁷ Седам дана приноси жртву откупљења за жртвеник и посвећуј га. Тада ће жртвеник постати пресвет, и што год га се дотакне биће посвећено.

³⁸ А ово ћеш стално приносити на жртву: дневно два јагњета од годину дана.

³⁹ Једно јагње принеси ујутро, а друго принеси увече.

⁴⁰ С првим јагњетом принеси једну десетину ефе* брашна замешеног с четвртином хина† уља од тучених маслина, и жртву изливницу од четвртине хина вина.

⁴¹ Друго јагње принеси увече. С њим принеси исту житну жртву као ујутро, и жртву изливницу на угодни мирис, паљену жртву Господу.

⁴² Нека се ова жртва свеспалница приноси на улазу у Шатор од састанка, пред Господом, од поколења до поколења. Тамо ћу се састајати с тобом да ти говорим.

⁴³ Тамо ћу се састајати и с Израиљцима, и моја ће слава посветити то место.

⁴⁴ Ја ћу посветити Шатор од састанка и жртвеник. Такође ћу посветити Арона и његове синове да ми служе као свештеници.

⁴⁵ Ја ћу боравити међу Израиљцима и бити њихов Бог.

* **29:40** Око 1,6 kg. † **29:40** Око 1 l.

⁴⁶ Тада ће знати да сам ја, Господ, Бог њихов, који их је извео из Египта да боравим међу њима. Ја сам Господ, Бог њихов!

30

Кадиони жртвеник

¹ Направи жртвеник за паљење када; направи га од багремовог дрвета.

² Нека буде четвороугласт: један лакат дуг, један лакат широк, и два лакта висок*. Његови рогови нека буду из једног дела с њим.

³ Обложи га чистим златом: његову горњу страну, његове стране унаоколо и његове рокове. Обруби га златним оквиром.

⁴ Затим му направи по два златна колута на обе бочне стране и причврсти их испод оквира, да се кроз њих провуку дршке за ношење жртвеника.

⁵ Дршке направи од багремовог дрвета и обложи их златом.

⁶ Постави жртвеник испред завесе што заклања Ковчег сведочанства, испред поклопца над сведочанством. Ту ћу се састајати с тобом.

⁷ Нека Арон на њему пали мирисни кад. Палиће га сваког јутра, кад буде припремао светла.

⁸ Нека га Арон поново пали кад буде палио светла увече, тако да мирисни кад стално гори пред Господом у сва поколења.

⁹ На жртвенику не приносите никакав туђи кад, ни жртву свеспалницу, ни принос, ни жртву изливницу.

¹⁰ Једном годишње нека Арон изврши обред откупљења над роговима приносећи крв жртве за откупљење греха. То нека се чини једном годишње

* **30:2** Око 50 cm дуг и широк и око 1 m висок.

за сва поколења. Јер, жртвеник је пресвета светиња Господу.“

Храмски порез

11 Господ затим рече Мојсију:

12 „Кад правиш попис Израиљаца, нека свако ко се убраја у попис да Господу откупнину за свој живот, да их не погоди помор док их пописујеш.

13 Свако ко подлеже попису нека да: пола шеке[†] – према храмској мери (један шекел је двадесет гера[‡]). Тих пола шеке[†] ће бити принос Господу.

14 Сви који подлежу попису, дакле, они од двадесет година па навише, даваће овај принос Господу.

15 Богати неће давати више, нити сиромашни мање од пола шеке[§], када дају принос Господу као откуп за свој живот.

16 Затим узми откупни новац од Израиљаца, и употреби га за службу у Шатору од састанка. Нека то буде подсетник Израиљцима пред Господом, да сте откупили своје животе.“

Бронзани умиваоник

17 Господ рече Мојсију:

18 „Направи умиваоник од бронзе са бронзаним постољем, за прање. Постави га између Шатора од састанка и жртвеника, и налиј у њега воду.

19 Нека Арон и његови синови перу у њему руке и ноге.

20 Кад год улазе у Шатор од састанка, нека се оперу водом, да не помру. Такође, кад год приступају жртвенику да обављају службу и да приносе свеспалнице Господу,

[†] **30:13** Око 6 gr. [‡] **30:13** Око 12 gr. [§] **30:15** Око 6 gr.

21 нека оперу руке и ноге, да не помру. Ово је трајна уредба за Арона и његово потомство за сва њихова будућа поколења.“

Уље за помазање

22 Затим Господ рече Мојсију:

23 „Узми најбоље зачине: пет стотина шекела* смирне, половину те мере цимета, то јест, две стотине педесет шекела, две стотине педесет шекела† миришљаве трске,

24 пет стотина шекела‡ касије према храмској мери, и хин§ маслиновог уља.

25 Направи од тога свето уље за помазање апотекарском вештином. То ће бити свето уље за помазање.

26 Њиме помажи Шатор од састанка и Ковчег сведочанства;

27 сто и сав његов прибор; свећњак и сав његов прибор; кадиони жртвеник;

28 жртвеник за жртве свеспалнице и сав његов прибор, и умиваоник са својим постољем.

29 Посвети их, па ће бити пресвета светиња. Ко год га се дотакне биће посвећен.

30 Затим помажи Арона и његове синове, и посвети их да ми служе као свештеници.

31 А Израиљцима реци: 'Ово је моје посвећено уље за помазање за сва поколења.

32 Оно се не сме изливати на тело непосвећеног човека, нити га правите од истих састојака. Оно је свето, па свето нека буде и вама.

33 Ко год направи уље од истих састојака или га стави на неког туђинца, нека се истреби из свог народа.“

* 30:23 Око 5,8 kg. † 30:23 Око 3 kg. ‡ 30:24 Око 5,8 kg.

§ 30:24 Око 4 l.

Миомирисни кад

³⁴ Господ још рече Мојсију: „Узми зачине: натафе, шехелета, хелбене, и чистог тамјана, све у једнаким количинама,

³⁵ па направи миомирисни кад апотекарском вештином, посољен, чист и свет.

³⁶ Нешто од тога измрви у прах и стави пред Сведочанство у Шатору од састанка, где ћу се састајати с тобом. Уље нека буде за вас пресвета светиња.

³⁷ Миомирисни кад справљен од ових састојака не смете правити за себе. То држи као светињу, јер је Господу посвећено.

³⁸ Ко год за себе направи такав кад да му мирише, нека се истреби из свога народа.“

31

Избор градитеља Шатора од састанка

¹ Господ *опет* рече Мојсију:

² „Види, ја сам по имену позвао Веселеила, сина Уријиног, сина Оровог, из Јудиног племена.

³ Испунио сам га Духом Божијим, и *подарио му мудрост, проицљивост и знање за сваку врсту вештине:*

⁴ *да вешто смишља нацрте за израду предмета од злата, сребра и бронзе;*

⁵ *да реже и умеће камење; да резбари дрво, и да ради сваковрсне послове.*

⁶ Њему сам придодао Елијава, сина Ахисамаковог, из Дановог племена. Вештином сам обдарио и све способне људе, да направе све што сам заповедио:

⁷ Шатор од састанка, Ковчег сведочанства с поклопцем на њему; сав намештај за Шатор;

⁸ сто и његов прибор; свећњак од чистог злата са свим својим прибором; кадиони жртвеник;

⁹ жртвеник за жртве свеспалнице са свим својим прибором, и умиваоник са својим постољем;

¹⁰ па извезене одежде, посвећене одежде за свештеника Арона и одежде за његове синове кад служе као свештеници;

¹¹ уље за помазање, и миомирисни кад за Светињу. Нека учине све како сам заповедио.“

Упутства за суботу

¹² Затим Господ рече Мојсију:

¹³ „Реци ово Израиљцима: ’Држите моје суботе, јер је то знак између мене и вас, од поколења до поколења, да бисте знали да сам ја, Господ, који вас посвећујем.

¹⁴ Држите суботу, јер је света за вас. Ко год је оскрнави, нека се свакако погуби; ко год буде радио какав посао у суботу, нека се истреби из свог народа.

¹⁵ Шест дана нека се ради, а седмог дана нека буде субота потпуног одмора посвећена Господу. Ко год буде радио какав посао у суботу, нека се свакако погуби.

¹⁶ Стога, нека Израиљци држе суботу, славећи је као вечни савез од поколења до поколења.

¹⁷ То ће бити вечни знак између мене и Израиљаца, јер је Господ за седам дана створио небо и земљу, а у седми дан је престао да ради и одахнуо.“

¹⁸ Кад је Господ престао да говори с Мојсијем на гори Синај, дао му је две плоче Сведочанства, камене плоче, исписане Божијим прстом.

32

Невера Израиљаца – златно теле

¹ Кад је народ видео да Мојсије дуго не силази с горе, сабрао се око Арона и рекао му: „На ноге! Направи нам бога* који ће ићи пред нама, јер не знамо шта се догодило са оним Мојсијем који нас је извео из Египта.“

² Арон им одговори: „Поскидајте златне наушнице са ушију својих жена, синова и ћерки, па их донесите к мени.“

³ Сав народ је поскидао златне наушнице са својих ушију и донео их Арону.

⁴ Овај је то затим узео од њих, растопио злато у калупу и од тога направио кип телета. Народ рече: „Ево, твојих богова, Израиљу, који су те извели из египатске земље!“

⁵ Кад је Арон то видео, саградио је пред њим жртвеник и објавио: „Сутра је празник Господу!“

⁶ Следећег јутра су устали, принели жртву свеспалницу и приступили са жртвама мира. Онда је народ поседао да једе и пије, и устао да се забавља.

⁷ Тада Господ рече Мојсију: „Иди и сиђи, јер се искварио твој народ, који си извео из земље египатске!“

⁸ Брзо су скренули с пута који сам им заповедио. Излили су себи кип телета, клањали му се и принели му жртве. И још су говорили: „Ово је бог твој, Израиљу, који те је извео из Египта!“

⁹ Господ настави: „Видим да је овај народ тврда врата.

¹⁰ Зато ме пусти сада да искалим свој гнев на њима и да их побијем. Онда ћу од тебе учинити велики народ.“

¹¹ Тада Мојсије стаде да преклиње Господа, свога Бога: „Зашто, Господе, да искаљујеш свој гнев на

* **32:1** Или: *Ово су твоји богови. Исто је и у ст. 4 и 23.*

твој народ који си извео из Египта великом силом и моћном руком?

¹² Зашто да Египћани кажу: 'Са злом их је намером извео, да их побије у горама, и истреби их с лица земље'? Одврати свој пламтећи гнев и одустани од невоље којом хоћеш да удариш свој народ!

¹³ Сети се својих слугу Аврахама, Исака и Израиља, којима си се заклео самим собом, рекавши им: 'Умножићу ваше потомство као звезде на небу, и сву ову земљу коју сам вам обећао даћу вашем потомству, да заувек постане њихово наследство.'"

¹⁴ И Господ је одустао од несреће, коју је намеравао да свали на свој народ.

¹⁵ Мојсије се окрене и сиђе с горе. У рукама је носио две плоче Сведочанства. Плоче су биле исписане на обе стране; исписане и с једне и с друге стране.

¹⁶ Плоче су биле Божије дело; речи на плочама је урезао сам Бог.

¹⁷ Исус Навин је чуо буку народа који је галамио, па је рекао Мојсију: „Ратна бука у табору!“

¹⁸ Мојсије му на то рече:

„Не кличу то победници,
нити жале побеђени,
певање је све што чујем.“

¹⁹ Кад се приближио табору и видео теле и играње, Мојсије плану гневом. Баци он плоче из руку и разбије их на подножју горе.

²⁰ Онда узме теле, спали га и измрви у прах, па га проспе у воду и натера Израиљце да је пију.

²¹ Мојсије, потом, упита Арона: „Шта ти је скривио овај народ, да си га увалио у тако велики грех?“

²² „Нека се мој господар не гневи – одговори му Арон. И сам знаш да је овај народ склон злу.

23 Они су ми рекли: 'Направи нам богове који ће ићи пред нама, јер не знамо шта се догодило с оним човеком Мојсијем, који нас је извео из Египта.'

24 Ја сам им онда рекао: 'Ко има злата, нека га скине са себе.' Они су ми дали злато, а ја сам га бацио у ватру, и изашло је ово теле."

25 Мојсије је видео да се народ разуздао, јер га је Арон препустио разуданости, на злурадост његових непријатеља.

26 Тада Мојсије стаде на улаз у табор и рече: „Ко је за Господа, нека стане уз мене.“ Сви Левити се окупише око њега.

27 Он им рече: „Говори Господ, Бог Израилев: 'Нека свако од вас припаше мач о бедро! Вратите се и прођите кроз табор, од улаза до улаза, па нека свако убије ко брата, ко пријатеља, ко суседа.'“

28 Левити су учинили како им је Мојсије наредио. Тог дана је пало око три хиљаде људи.

29 Тада Мојсије рече: „Данас сте ступили у службу Господњу, сваки уз цену сина или брата, те вас је он благословио данас.“

30 Ујутро је Мојсије рекао народу: „Велики сте грех починили. Ипак, ја ћу се успети Господу, не бих ли га, како, умолио за откупљење вашег греха.“

31 Мојсије се врати Господу и рече: „О, како је велик грех починио овај народ направивши себи бога од злата!

32 Али сада им опрости грех, а ако нећеш, избриши и мене из своје књиге коју си написао.“

33 Господ рече Мојсију: „Избрисаћу из своје књиге само оног који је згрешио против мене.

34 А ти сад поведи овај народ тамо где сам ти рекао. Ево, мој Анђео ће ићи пред тобом. А кад дође време да их казним, казнићу их за њихов грех.“

³⁵ Господ је ударио народ помором због телета, које је Арон направио.

33

Народ напушта гору Синај

¹ Господ рече Мојсију: „Иди! Иди одавде горе, ти и народ који си извео из Египта, и пођи горе у земљу за коју сам се заклео Аврахаму, Исаку и Јакову: 'Даћу је твојем потомству.'"

² А ја ћу послати пред тобом Анђела и истераћу Хананце, Аморејце, Хетите, Фережане, Евејце и Јевусејце

³ и довести вас у земљу којом теку млеко и мед. Ја нећу поћи горе с тобом, да вас не бих истребио на путу, јер сте народ тврдоврат.“

⁴ Кад је народ чуо ове оштре речи, толико се ожалоштио да нико није ставио на себе накит.

⁵ Господ рече Мојсију: „Реци Израиљцима: 'Ви сте народ тврдоврат. Кад бих само за трен ишао горе са вама, побио бих вас. Зато скините са себе накит, а ја ћу видети како да поступим с вама.'“

⁶ Тако су Израиљци поскидали са себе накит код горе Хорив.

Шатор од састанка

⁷ Мојсије је узео шатор и поставио га далеко изван табора. Назвао га је шатор од састанка. Ко год је хтео да тражи вољу Господњу, одлазио би у шатор од састанка који се налазио изван табора.

⁸ А када би Мојсије одлазио у шатор, сав народ би устајао и свако би стајао на улазу у свој шатор и гледао за Мојсијем све док овај не уђе у шатор.

⁹ Кад би Мојсије ушао у шатор, стуб облака би се спуштао и стајао на улазу у шатор, док је *Господ* разговарао са Мојсијем.

¹⁰ Када би народ видео да стуб облака стоји на улазу у шатор, сав народ би устајао и свако би се клањао на улазу свога шатора.

¹¹ Господ је разговарао с Мојсијем лицем у лице, као што би неко разговарао са својим пријатељем. Мојсије би се затим вратио у табор. Међутим, његов помоћник Исус, син Навинов, младић, не би напуштао шатор.

Господ пристаје да путује са Израиљцима

¹² Мојсије се обрати Господу: „Ти си ми рекао: 'Поведи овај народ', али ми ниси објавио кога ћеш послати са мном. Ти си такође рекао: 'Познајем те по имену, и ти си нашао наклоност преда мном.'

¹³ Ако сам, дакле, нашао наклоност пред тобом, откриј ми своје путеве да бих те познавао и да бих и даље налазио твоју наклоност. Узми у обзир да је овај народ твој народ.“

¹⁴ Господ на то рече: „Ја лично ћу поћи с тобом, и тако те успокојити.“

¹⁵ Мојсије рече: „Ако ти лично не поћеш са нама, не изводи нас одавде горе.

¹⁶ Како ће се знати да сам нашао наклоност пред тобом, ја и твој народ, ако не по томе што ћеш поћи са нама? По томе ћемо се разликовати, ја и твој народ, од свих других народа на земљи.“

¹⁷ Господ рече Мојсију: „Учинићу све што си тражио, зато што си нашао наклоност преда мном и зато што те познајем по имену.“

¹⁸ Мојсије замоли: „Покажи ми своју славу.“

¹⁹ „Учинићу да моја доброта прође поред тебе – рече Господ – и изговорићу пред тобом своје име Господ. Смиловаћу се коме хоћу да се смилујем, и исказаћу милосрђе коме хоћу да искажем милосрђе.

²⁰ Моје лице не можеш видети – рече – јер ниједан човек ме не може видети и остати у животу.“

²¹ Господ рече: „Ево, овде код мене је једно место; стани на ову стену.

²² Кад моја слава буде пролазила, ставићу те у процеп стене и заклонити те својом руком док не прођем.

²³ Онда ћу склонити своју руку, па ћеш ме видети с леђа. Но, моје лице се не може видети.“

34

Нове плоче Закона

¹ Господ рече Мојсију: „Исклеши себи две камене плоче као што су биле оне прве, а ја ћу на њима исписати исте речи које су биле написане на првим плочама које си разбио.

² Буди готов до јутра, а ујутро се успни на гору Синај и стани тамо, на врху горе, пред мене.

³ Нека се нико не пење с тобом; нико не сме да се појави на целој гори. Ни овце ни говеда нека не пасу пред гором.“

⁴ Мојсије је исклесао две камене плоче као што су биле пређашње, па се ујутро попео на гору Синај носећи у рукама две камене плоче, како му је Господ заповедио.

⁵ Тада је Господ сишао у облаку, стао код Мојсија и изговорио своје име: „Господ!“

⁶ Господ је прошао покрај њега и изговорио своје име: „Господ! Господ! Бог милостиви и милосрдни, спор на срџбу, богат милошћу и верношћу,

⁷ исказује милост хиљадама, опрашта кривицу, преступ и грех, али кривца не оставља некажњена, него кажњава грех отаца на њиховој деци и унуцима све до трећег и четвртог колена.“

⁸ Мојсије одмах паде на земљу и поклони се Господу.

⁹ Мојсије рече: „Ако сам стекао наклоност пред тобом, молим те, Господе, да поћеш са нама. Иако је овај народ тврдоврат, опрости нам кривицу и грехе, па нас прихвати као своју баштину.“

¹⁰ Господ на то рече: „Ево, склапам савез: учинићу таква чуда пред твојим народом каква никада нису била учињена ни у којој земљи, ни у којем народу. Тада ће сваки народ усред кога боравиш видети шта Господ чини, јер оно што ћу учинити за тебе, биће задивљујуће.

¹¹ Држи све што ти заповедам данас. Ево, ја ћу протерати пред тобом Аморејце, Хананце, Хетите, Фережане, Евејце и Јевусејце.

¹² Чувај се да не склопиш савез са становништвом земље у коју улазиш, да не постану замка у твојој средини.

¹³ Него, порушите њихове жртвенике, оборите њихове стубове и посеците Аштартине стубове.

¹⁴ Не служите ни једном другом богу! Господ је на гласу по својој љубомори, јер је он љубоморни Бог.

¹⁵ Не склапај савез са становницима оне земље! Јер, када буду блудничили са својим боговима и приносили им жртве, позиваће и тебе, те ћеш јести од њихових жртава,

¹⁶ и узимати својим синовима њихове ћерке. Онда ће оне, када буду блудничиле са својим боговима, навести и твоје синове на блуд са својим боговима.

¹⁷ Не изливај себи ливене идоле.

¹⁸ Одржавај празник Бесквасних хлебова. Седам дана једи бесквасне хлебове, како сам ти заповедио – у одређено време у месецу авиву, јер си у том месецу изашао из Египта.

¹⁹ Сваки првенац мајчине утробе мени припада, као и свака првина од твоје ситне и крупне стоке.

²⁰ Првину магарца откупи јагњетом, а ако га не откупиш, заврни му врат. Откупи сваког првенца од својих синова.

Не појављујте се преда мношвом празних руку!

²¹ Шест дана ради, а седмога отпочини; мораш отпочинути чак и за време орања или жетве.

²² Слави празник Седмица – првих снопова пшеничне жетве и празник Бербе при крају године.

²³ Трипут годишње нека се сви твоји мушки појаве пред Господом, Богом Израиљевим.

²⁴ Ја ћу, наиме, изгнати народе пред тобом и проширити твоје границе, тако да нико неће жудети за твојом земљом кад трипут годишње будеш ишао да се појавиш пред Господом, Богом својим.

²⁵ Не приноси ми крв жртве са квасцем, нити остављај жртву принесену за празник Пасхе до јутра.

²⁶ Најбоље првине своје земље донеси у дом Господа, свога Бога.

Не кувај јаре у млеку његове мајке.“

²⁷ Господ рече Мојсију: „Напиши ове речи које сам ти рекао, јер сам на основу ових речи склопио савез са тобом и са Израиљем.“

²⁸ Мојсије је провео са Господом четрдесет дана и четрдесет ноћи током којих није јео хлеба нити пио воде. Тада је на плочама написао речи савеза – десет заповести.

Мојсијево лице сјаји

²⁹ Мојсије је сишао са горе Синај. Док је силазио са горе носећи у рукама две плоче Сведочанства, није знао да му се лице сјаји због разговора са Господом.

³⁰ Када су Арон и Израиљци видели да му се лице сјаји, плашили су се да му приђу.

³¹ Мојсије их је позвао, па су се вратили к њему Арон и сви кнезови заједнице. Тада је Мојсије разговарао са њима.

³² Затим су му пришли и сви Израиљци, а он им је пренео све речи које му је Господ рекао на гори Синај.

³³ Кад је Мојсије завршио разговор са њима, покрио је себи лице велом.

³⁴ Кад год је Мојсије улазио пред Господа да разговара са њим, скидао би вео све док не изађе. Кад би изашао и пренео Израиљцима што му је Господ заповедио,

³⁵ они би видели да се Мојсијево лице сјаји. Тада би Мојсије враћао вео на своје лице, све док не уђе да разговара са Господом.

35

Прописи за суботу

¹ Мојсије је окупио сву заједницу Израиљаца и рекао им: „Ово је Господ заповедио да се чини:

² Шест дана обављај све своје послове, а седми дан нека вам буде света субота потпуног одмора Господу. Ко год буде радио на тај дан, нека се усмрти.

³ Не палите ватру по вашим местима на суботњи дан.“

Прилози за Пребивалиште

⁴ Мојсије рече целој заједници Израиљаца: „Ово је Господ заповедио:

⁵ издвојте прилог за Господа. Свако у кога је широко срце нека да прилог за Господа: злато, сребро и бронзу;

⁶ љубичасту, скерлетну и тамно црвену тканину, фини лан и кострет;

⁷ овнујске коже обојене у црвено, fine коже и багремово дрво;

⁸ уље за светло, зачине за уље помазања и миомирисни кад;

⁹ оникс и друго драго камење за укивање у оплећак и напрсник.

¹⁰ Ко год је вешт међу вама нека дође да направи што је Господ заповедио:

¹¹ Пребивалиште – његов Шатор и покривач, копче, даске, обруче, стубове и подножја;

¹² Ковчег са његовим дршкама, поклопац и преградну завесу;

¹³ сто са његовим дршкама и свим његовим прибором; принесене хлебове;

¹⁴ свећњак за светло и сав његов прибор, лампе и уље за осветљење;

¹⁵ кадиони жртвеник са својим дршкама, уље помазања и зачине за кађење; застор за улаз у Пребивалиште;

¹⁶ жртвеник за жртве свеспалнице са бронзаном оплатом, дршкама и свим његовим прибором; умиваоник са својим постољем;

¹⁷ завесе за двориште са стубовима и подножјима, и застор за дворишни улаз;

¹⁸ кочиће за Пребивалиште и кочиће за двориште са њиховом ужади;

¹⁹ извезене одежде за службу у Светињи – посвећене одежде за свештеника Арона и одежде за свештеничку службу његових синова.“

²⁰ Након тога је цела заједница отишла од Мојсија.

²¹ Онда су дошли сви које је срце вукло, свако дарежљивог духа, па су донели прилог Господу за радове на Шатору од састанка, за његову службу и за посвећене одежде.

²² Дошли су и мушкарци и жене, сви дарежљивог срца, и донели брошеве, наушнице, прстење, наруквице, ланчиће и разне предмете од злата; свако од њих је донео злато као посветни дар за Господа.

²³ И свако код кога се нашла љубичаста, скерлетна и тамно црвена тканина, фини лан, козја кожа, уштављене овнујске коже, коже обојене у црвено или фина кожа, то је донео.

²⁴ Исто тако и сви који су хтели да принесу сребро или бронзу доносили су то као принос Господу. Сви који су имали багремова дрва доносили су га за израду сваковрсних предмета.

²⁵ Све жене вичне предењу су донеле што су испреле својим рукама: љубичасту, скерлетну и тамно црвену тканину и фини лан.

²⁶ Све жене које је срце потицало, преле су кострет.

²⁷ Кнезови су доносили оникс и друго драго камење за уметање у оплећак и напрсник;

²⁸ зачине и уље за светло, за помазање и за миомирисни кад.

²⁹ Сви Израиљци – сви људи и жене које је срце потицало да приложе што год за посао који је Господ преко Мојсија заповедио да се уради – доносили су добровољни прилог Господу.

Градители Шатора

³⁰ Мојсије рече Израиљцима: „Видите! Господ је по имену позвао Веселеила, сина Уријиног, сина Оровог, из племена Јудиног.

³¹ Он га је испунио Духом Божијим, и дао му мудрост, проицљивост и знање за сваку врсту вештине,

³² да вешто смишља нацрте за израду предмета од злата, сребра и бронзе;

³³ да реже и умеће камење; да резбари дрво, и да ради сваковрсни уметнички посао.

³⁴ Њему и Елијаву, сину Ахисамаковом, из племена Дановог, дао је способност да поучавају друге.

³⁵ Обдарио их је умећем за извођење свакојаких радова: за резбарење, прављење нацрта, везење љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине и финог лана, као и за плетење. Они су вични свим пословима и прављењу нацрта.

36

¹ Нека тако Веселеило, Елијав и сви које је Господ обдарио способношћу, умећем и разумом да знају како да ураде сав посао на Светињи, изврше све што је Господ заповедио.“

² Мојсије позва Веселеила, Елијава и све способне људе које је Господ обдарио умећем; све које је потицало срце да се лате посла и ураде га.

³ Они су тада примили сав добровољни прилог од Мојсија који су Израиљци донели за извођење радова око Светиње. Но, како су му они јутро за јутром још увек доносили прилоге,

⁴ дођоше сви мајстори који су обављали радове на Светињи – сваки са посла на коме је радио –

⁵ и рекоше Мојсију: „Народ доноси и више него што је потребно да се обави посао који је Господ заповедио да се уради.“

⁶ Тада је Мојсије издао наредбу која је била објављена у табору: „Нека више ниједан човек ни

жена не прави више ништа као прилог за Светињу.“ Тако је народ престао да доноси.

⁷ Било је свега довољно да се уради посао, чак је и преостало.

⁸ Тада су сви способни људи, који су били међу онима што су обављали посао, саградили Пребивалиште од десет завеса. Биле су начињене од финог лана, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, на којима су били вештином уметника извезени херувими.

⁹ Све завесе су биле исте мере: двадесет осам лаката* у дужину и четири лакта у ширину.

¹⁰ Веселеило је спојио пет завеса једну с другом, а тако је и других пет завеса спојио једну с другом.

¹¹ Затим је направио петље од љубичасте тканине при рубу последње завесе спојенога дела, а тако је направио при рубу последње завесе у другој половини спојеног дела.

¹² Направио је педесет петљи на првој завеси и педесет петљи при рубу последње завесе другог спојеног дела. Петље су стајале једна наспрам друге.

¹³ Онда је направио педесет копчи од злата, па је њима спојио завесе једну с другом. Тако је Пребивалиште било једна целина.

¹⁴ Направио је и завесе од козје длаке за Шатор поврх Пребивалишта. Направио је једанаест завеса.

¹⁵ Дужина сваке завесе је била тридесет лаката, а ширина сваке завесе четири лакта†. Свих једанаест завеса су биле исте мере.

¹⁶ Првих пет завеса је спојио посебно, а осталих шест завеса посебно.

* **36:9** 1 локат око 50 см. † **36:15** Око 15 м дуге и 2 м широке.

¹⁷ Направио је педесет петљи на рубу крајње завесе једног спојеног дела, и педесет петљи на рубу другог спојеног дела.

¹⁸ Затим је направио педесет бронзаних копчи да држе Шатор, тако да буде једна целина.

¹⁹ Направио је и покривач за Шатор од овнујских кожа обојених у црвено, а поврх њега покривач од финих кожа.

²⁰ Онда је направио даске од багремовог дрвета за Пребивалиште, да стоје усправно у њему.

²¹ Свака даска је била десет лаката дугачка и један и по лакат широка[‡].

²² Свака даска је имала по два клина да држи даске једну уз другу. То је направио за све даске у Пребивалишту.

²³ За јужну страну Пребивалишта направио је двадесет дасака,

²⁴ и четрдесет сребрних подножја испод двадесет дасака – два подножја испод једне даске, за њена два клина, и два подножја испод друге даске, за њена два клина.

²⁵ Тако је и на северној страни Пребивалишта направио двадесет дасака

²⁶ са четрдесет сребрних подножја – два подножја испод једне даске, и по два подножја испод сваке наредне даске.

²⁷ За западну страну Пребивалишта направио је шест дасака

²⁸ и две даске за углове Пребивалишта на задњој страни.

²⁹ Биле су удвојене од дна, па све до врха, где су биле спојене једним обручем. Тако је направио по две даске за оба угла.

[‡] **36:21** Око 5 m дуга и 75 cm широка.

³⁰ Било је, дакле, осам дасака и шеснаест сребрних подножја; по два подножја за сваку даску.

³¹ Затим је направио пречаге од багремовог дрвета: пет пречага за даске на једној страни Пребивалишта,

³² пет пречага за даске на другој страни Пребивалишта, и пет пречага за задњу страну Пребивалишта, према западу.

³³ Направио је средишњу пречагу, да се протеже средином дасака, с једног краја на други.

³⁴ Даске је обложио златом, а њихове обруче које држе пречаге је направио од злата. Пречаге је обложио златом.

³⁵ Направио је и завесу од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и финог лана, а на њој извезао херувиме уметничком вештином.

³⁶ За њу је направио четири стуба од багремовог дрвета и обложио их златом. Њихове куке су биле од злата, и за њих је излио четири подножја од сребра.

³⁷ За улаз у Шатор направио је застор од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и финог лана, везом извезеног,

³⁸ и пет стубића са његовим кукама. Врхове стубова и њихове обруче је обложио златом, док су њихових пет подножја била од бронзе.

37

Ковчег савеза

¹ Веселеило је направио Ковчег од багремовог дрвета; два и по лакта дуг, лакат и по широк и лакат и по висок*.

² Обложио га је чистим златом изнутра и споља, и направио му златан венац унаоколо.

* **37:1** Око 1,25 m дуг и 75 cm широк и висок. Толике су димензије и поклопца, наведене у шестом стиху.

³ Затим је излио за њега четири колута од злата за све његове четири стране; два колута на једној страни и два колута на другој страни.

⁴ Направио је и дршке од багремовог дрвета и обложио их златом.

⁵ Дршке је провукао кроз колутове с обе стране Ковчега за ношење Ковчега.

⁶ Онда је направио поклопац за Ковчег од чистог злата; два и по лакта дужине и лакат и по ширине.

⁷ Направио је два херувима од кованог злата, и приковао их на оба краја поклопца;

⁸ једног херувима на један крај, а другог херувима на други крај поклопца. Херувиме је направио тако да са поклопцем чине једну целину.

⁹ Херувими су имали подигнута крила према горе, тако да заклањају поклопац. Били су лицем окренути један према другоме, тако да су им лица била окренута према поклопцу.

Столови за посвећене хлебове

¹⁰ Затим је направио сто од багремовог дрвета; два лакта дуг, један лакат широк и један и по лакат висок[†].

¹¹ Обложио га је чистим златом, и обрубиса га златним појасом.

¹² Направио му је и длан[‡] широки оквир око њега, и обрубиса га златним појасом.

¹³ За сто је излио четири златна колута и поставио их на његова четири ножна угла.

¹⁴ Колутови су били под оквиром да држе дршке за ношење стола.

¹⁵ Дршке за ношење стола је направио од багремовог дрвета и обложио их златом.

[†] **37:10** Око 1 м дуг, око 50 см широк и 75 см висок. [‡] **37:12** Око 7,5 см.

¹⁶ Онда је од чистог злата направио прибор за сто: тањире, чаше, зделе, врчеве и пехаре за изливање приноса.

Свећњак

¹⁷ Свећњак је направио од чистог злата. Његово постоље, сталак, чашице, пупољци и латице били су исковани из једног комада.

¹⁸ Гранао се у шест кракова: три крака с једне стране сталка и три крака с друге стране сталка.

¹⁹ На једном краку биле су три чашице у облику бадемовог цвета, свака с пупољцима и латицама. На другом краку су такође биле три чашице у облику бадемовог цвета, свака с пупољцима и латицама. Тако је било са свих шест кракова који избијају из свећњака.

²⁰ На свећњаку је било четири чашице у облику бадемовог цвета, свака с пупољцима и латицама.

²¹ Један пупољак је био испод прва два крака, други пупољак испод друга два крака, и трећи пупољак испод последња два крака. Тако је било на свих шест кракова који избијају из свећњака.

²² Пупољци и кракови чинили су једну целину са свећњаком; све је било исковано од једног комада чистог злата.

²³ Направио је, затим, седам светиљки са машицама и пепељарама од чистог злата.

²⁴ Свећњак са свим његовим прибором је направио од једног таланта § чистог злата.

Кадioni жртвеник

²⁵ Затим је направио кадиони жртвеник од багремовог дрвета, један лакат дуг, један лакат

§ 37:24 Око 34 kg.

широк – четвороугластог облика – и два лакта висок^{*}.
Рогови су му били направљени из једног дела с њим.

²⁶ Обложио га је чистим златом: његову горњу страну, његове стране унаоколо и његове рокове, и обрubiо га златним оквиром.

²⁷ На њему је направио по два златна колута испод оквира на обе бочне стране, за дршке кад се на њима носи.

²⁸ Дршке је направио од багремовог дрвета и обложио их златом.

²⁹ Онда је направио свето уље за помазање и чисти миомирисни кад начињен апотекарском вештином.

38

Жртвеник за жртве свеспалнице

¹ Затим је направио жртвеник за жртве свеспалнице од багремовог дрвета, пет лаката дуг, пет лаката широк – четвртастог облика – и три лакта висок^{*}.

² На његова четири угла направио му је рокове, тако да су рогови били из једног комада са жртвеником, и обложио га бронзом.

³ Направио је и прибор за жртвеник: лонце за уклањање пепела, лопатице, котлиће и машице. Све посуде је начинио од бронзе.

⁴ За жртвеник је направио решетку од бронзе, у облику мреже. На мрежи је начинио четири бронзана обруча за њена четири угла.

⁵ Излио је четири колута за четири краја бронзане решетке за ослонац дршкама.

^{*} **37:25** Око 50 cm дуг и широк, и око 1 m висок. ^{*} **38:1** Око 2,5 m дуг и широк, и око 1,5 m висок.

⁶ Онда је направио дршке за жртвеник од багременог дрвета и обложио их бронзом.

⁷ Дршке је провукао кроз колутове с обе стране жртвеника, ради ношења. Направио га је од дасака, и био је шупаљ.

Умиваоник

⁸ Затим је направио бронзани умиваоник са бронзаним постољем од огледала жена које су служиле код улаза у Шатор од састанка.

Двориште Пребивалишта

⁹ Затим је направио двориште за Пребивалиште. Завесе за двориште на јужној страни биле су од финог лана, дужине стотину лаката[†].

¹⁰ Биле су окачене о двадесет стубова са двадесет бронзаних подножја. Куке и шипке за стубове били су од сребра.

¹¹ Дужина завесе на северној страни је такође била стотину лаката[‡] са својих двадесет стубова и са двадесет бронзаних подножја. Куке и шипке за стубове су биле од сребра.

¹² На западној страни, било је педесет лаката[§] завесе са десет стубова и десет подножја. Куке и шипке за стубове су биле од сребра.

¹³ На предњој, источној страни, биле су завесе од педесет лаката.*

¹⁴ Завесе с једне стране улаза биле су петнаест лаката[†] дуге, са своја три стуба и њихова три подножја.

[†] 38:9 Око 50 m. [‡] 38:11 Око 50 m. [§] 38:12 Око 25 m. * 38:13 Око 25 m. [†] 38:14 Око 7,5 m.

15 Завесе за другу страну улаза биле су такође петнаест лаката[‡] дуге, са своја три стуба и њихова три подножја.

16 Све завесе унаоколо су биле од финог лана.

17 Подножја за стубове су била од бронзе, а куке на стубовима и њихове шипке од сребра. И врхови стубова су били обложени сребром док су сви дворишни стубови имали сребрне врхове.

18 Застор на дворишним вратима био је везом извезен од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине и финог лана. Био је двадесет лаката дуг и пет лаката висок[§], као и дворишне завесе.

19 Њихових стубова било је четири. Њихова подножја су била од бронзе, а његове куке од сребра. Врхови стубова су били обложени сребром, а њихове шипке су биле од сребра.

20 Сви кочићи за Пребивалиште и око дворишта су били од бронзе.

Списак утрошених ствари

21 Ово је попис ствари које су утрошене за Пребивалиште – Пребивалиште сведочанства, који је на Мојсијеву заповест извршен трудом Левита под надзором Итамара, сина свештеника Арона.

22 Веселеило, син Уријин, син Оров, из племена Јудиног, направио је све што је Господ заповедио Мојсију.

23 С њим је био Елијав, син Ахисамаков, из племена Дановог, резбар, ткач и везилац за љубичасту, скерлетну и тамно црвену тканину и фини лан.

24 Свег злата које је употребљено за радове на изградњи Светиње – приложеног злата – двадесет

‡ 38:15 Око 7,5 м. § 38:18 Око 10 м дуг и 2,5 м висок.

девет таланата седам стотина тридесет шекела^{*}, према храмском шекелу.[†]

²⁵ А сребра које је прикупљено током пописивања заједнице било је стотину таланата и хиљаду и седам стотина седамдесет пет шекела,[‡] према храмском шекелу –

²⁶ једна бека по глави, то јест, пола шекела према храмској мери, од свакога који је био пописан, од двадесет година па навише; укупно шест стотина три хиљаде пет стотина педесет.

²⁷ Стотину таланата сребра је било утрошено за изливање подножја за Светињу и подножја за завесе; сто подножја од стотину таланата сребра – један талант[§] за свако подножје.

²⁸ Од хиљаду седам стотина седамдесет пет шекела је направио куке за стубове, обложио им врхове и направио шипке за њих.

²⁹ Приложене бронзе било је седамдесет таланата и две хиљаде четири стотине шекела^{*}.

³⁰ Направио је и подножја за улаз у Шатор од састанка, бронзани жртвеник с његовом бронзаном решетком и сав прибор за жртвеник;

³¹ затим, подножја око дворишта, подножја за дворишну капију, све кочиће за Пребивалиште, и све кочиће око дворишта.

39

Свештеничке одежде

¹ Од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, направили су свету одору за службу у Светињи;

^{*} **38:24** Више од 1 t. [†] **38:24** Око 998 kg. [‡] **38:25** Око 3,4 t.

[§] **38:27** Око 34 kg. ^{*} **38:29** Око 2,4 t.

направили су посвећене одоре за Арона, како је Господ заповедио Мојсију.

Оплећак

² Оплећак су направили од злата, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине и финог лана.

³ Исковали су плочице од злата, па су их изрезали у нити да се вешто уплету у љубичасту, скерлетну и тамно црвену тканину и од финог лана – вешто извезеног.

⁴ За оплећак су направили нарамнице које су биле састављене с њим на оба његова краја.

⁵ Појас којим се опасивао оплећак је такође био направљен од злата, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине и финог лана, тако да је с њим чинио једну целину, као што је Господ заповедио Мојсију.

⁶ Затим су оникс опточили оквиrom од злата. На њему су, као на печатном прстену, била изрезана имена Израиљевих синова.

⁷ Уметнули су их у нарамнице оплећка да буду подсетник синовима Израиљевим, како је Господ заповедио Мојсију.

Напрсник

⁸ Потом су направили напрсник уметничком вештином, као и оплећак: од злата, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине и финог лана.

⁹ Био је у облику четвороугла, удвојен; био је педаљ* дужине, педаљ ширине, и подвостручен.

¹⁰ Уметнуо је у њега четири реда драгог камења. У првом реду су били: рубин, топаз и смарагд;

¹¹ у другом реду: малахит, сафир и дијамант;

¹² у трећем реду: хијацинт, ахат и аметист;

* 39:9 Око 23 cm.

13 а у четвртом реду: хрисолит, оникс и јаспис. Били су опточени златним оквиром.

14 Било је дванаест драгих каменова са именима синова Израилевих; на сваком је било урезано, као на печату на прстењу, по једно име за свако од дванаест племена.

15 За напрсник су направили ланчиће од чистог злата у облику уплетене узице.

16 Затим су направили два златна колутића и причврстили их на два горња угла напрсника.

17 Златне ланчиће су привезали за два колутића на угловима напрсника.

18 Оба краја ланчића су привезали за два оквира и причврстили их за две нарамнице с предње стране оплећка.

19 Онда су направили два колутића од злата и причврстили их за два доња угла напрсника, при рубу унутрашње стране до оплећка.

20 Затим су направили два колутића од злата и причврстили их за доњи крај нарамнице оплећка, на његовој предњој страни, код шава изнад појаса оплећка.

21 Колутиће напрсника су привезали за колутиће оплећка узицом од пурпура, да би напрсник стајао изнад појаса, те да не би спадао с оплећка, баш како је Господ заповедио Мојсију.

Плашт

22 Потом су направили плашт за оплећак, сав исткан од љубичасте тканине.

23 У његовој средини је био прорез за главу, као прорез на оклопу. Руб око прореза био је опшивен везеним оковратником, да се плашт не би цепао.

24 Свуда око доњег руба плашта направили су нарове од љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, и финог лана.

25 Направили су звончиће од чистог злата и ставили их између нарова, свуда око руба плашта за службу, баш како је Господ заповедио Мојсију:

26 звонце па нар, звонце па нар, и тако свуда околу уз руб плашта, као што је Господ заповедио Мојсију.

27 Арону и његовим синовима су исткали кошуље од финог лана,

28 ланене турбане, ланене капе и гаће од финог лана.

29 Појасеви су били везом извезени од финог лана, љубичасте, скерлетне и тамно црвене тканине, баш како је Господ заповедио Мојсију.

Посветна плочица

30 Затим су направили плочицу, посветни натпис, од чистог злата и на њему урезали као на печату: „Посвећен Господу“.

31 Привезали су је љубичастом врпцом и поставили је на врх турбана, баш како је Господ заповедио Мојсију.

Довршење радова

32 Тако су били завршени сви радови на Пребивалишту, Шатору од састанка. Израиљци су урадили све што је Господ рекао Мојсију да ураде.

33 Онда су донели Мојсију Пребивалиште, Шатор од састанка и сав његов прибор: његове копче, његове даске, његове обруче, његове стубове и подножја;

34 покривач од овнујских кожа обојених у црвено, покривач од финих кожа и преградну завесу;

35 Ковчег сведочанства са својим дршкама и поклопац;

³⁶ сто са свим његовим прибором; принесене хлебове;

³⁷ свећњак од чистог злата са његовим свећама – поређаним лампама – са свим његовим прибором, и уље за осветљење;

³⁸ жртвеник од злата, уље помазања и зачине за кађење и застор за улаз у Шатор;

³⁹ бронзани жртвеник са бронзаном оплатом, дршкама и свим његовим прибором; умиваоник са својим постољем;

⁴⁰ завесе за двориште, са стубовима и подножјима, и застор за дворишни улаз, његову ужад и кочиће и сав прибор за службу у Пребивалишту, за Шатор од састанка;

⁴¹ извезене одежде за службу у Светињи – посвећене одежде за свештеника Арона и одежде за свештеничку службу његових синова.

⁴² Израилци су урадили сав посао онако како је Господ заповедио Мојсију.

⁴³ Мојсије је, затим, прегледао све радове, па кад је видео да су урадили како је Господ заповедио, благословио их је.

40

Постављање Шатора од састанка

¹ Тада је Господ рекао Мојсију:

² „Првога дана првог месеца подигни Пребивалиште, Шатор од састанка.

³ Постави тамо Ковчег сведочанства и заклони га завесом.

⁴ Онда донеси сто и постави на њега оно што треба поставити; донеси и свећњак и у њега стави свеће.

⁵ Постави златни кадиони жртвеник испред Ковчега сведочанства и постави застор на улаз у Пребивалиште.

⁶ Испред улаза у Пребивалиште, Шатор од састанка, постави жртвеник за жртве свеспалнице.

⁷ Умиваоник стави између Шатора од састанка и жртвеника и налиј у њега воду.

⁸ Двориште постави околo, а на дворишну капију постави застор.

⁹ Потом узми уље за помазање и помажи Пребивалиште и све што је у њему и посвети га и сав његов прибор, па ће бити свет.

¹⁰ Помажи и жртвеник за жртве свеспалнице и сав његов прибор и посвети га. Тако ће жртвеник постати пресвет.

¹¹ Помажи и умиваоник и његово постоље и посвети га.

¹² Затим доведи Арона и његове синове на улаз у Шатор од састанка, па их окупај водом.

¹³ Арона обуци у посвећену одежду, па га помажи и посвети да ми служи као свештеник.

¹⁴ Затим доведи његове синове, па их обуци у кошуље.

¹⁵ Помажи их, као што су помазао њиховог оца, да ми служе као свештеници. Њихово помазање ће их увести у свештеничку службу у сва поколења.“

¹⁶ Мојсије учини све како му је Господ заповедио.

¹⁷ Пребивалиште је било подигнуто првог дана првог месеца друге године.

¹⁸ Мојсије је подигао Пребивалиште. Поставио је подножја, а на њих даске, затим је поставио пречаге и усправио стубове.

¹⁹ Онда је распростро Шатор над Пребивалиштем и на њега од горе ставио покривач Шатора, баш како је Господ заповедио Мојсију.

²⁰ Потом је узео Сведочанство и ставио га у Ковчег, ставио дршке на Ковчег и одозго поклопио Ковчег.

²¹ Ковчег је донео у Пребивалиште, па је обесио преградну завесу да закрива Ковчег сведочанства, као што је Господ заповедио Мојсију.

²² Сто је поставио у Шатор од састанка на северној страни Пребивалишта, изван завесе.

²³ На њега је поређао хлебове пред Господом, како је Господ заповедио Мојсију.

²⁴ Свећњак је поставио у Шатор од састанка насупрот столу, на јужној страни Пребивалишта.

²⁵ Потом је упалио свеће пред Господом, како је Господ заповедио Мојсију.

²⁶ Испред завесе у Шатору од састанка поставио је златни жртвеник.

²⁷ На њему је упалио миомирисни кад, како је Господ заповедио Мојсију.

²⁸ На улаз у Пребивалиште је поставио застор.

²⁹ Жртвеник за жртве свеспалнице је поставио код улаза Пребивалишта Шатора од састанка и на њему принео жртву свеспалницу и жртву од жита, како је Господ заповедио Мојсију.

³⁰ Умиваоник је поставио између Шатора од састанка и жртвеника, и у њега налио воде за прање.

³¹ Из њега су Мојсије, Арон и његови синови прали руке и ноге.

³² Прали су се кад су улазили у Шатор од састанка и кад су приступали жртвенику, како је Господ заповедио Мојсију.

³³ Мојсије је затим подигао двориште око Пребивалишта и жртвеника и поставио застор на дворишну капију. Тако је Мојсије завршио посао.

Слава Господња испуњава Пребивалиште

³⁴ Тада је облак прекрио Шатор од састанка и слава Господња је испунила Пребивалиште.

³⁵ Мојсије није могао да уђе у Шатор од састанка, јер је на њему почивао облак, а слава Господња испуњавала Пребивалиште.

³⁶ Током целог њиховог путовања, кад год би се облак подизао са Пребивалишта, Израиљци би кретали на пут.

³⁷ Али, ако се облак не би дигао, ни они не би кретали на пут, све до дана када би се подизао.

³⁸ Јер, у току целог њиховог путовања, облак Господњи је био над Пребивалиштем дању, док је ноћу у облаку био огањ, пред очима целог дома Израиљевог.

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open
New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248